

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Metai Sař. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., KETVERGAS SAUSIO (January) 24 d. 1919m.

Copy 2c.

No. 19

Saukia Rusijos Atstovus.

Talkininkai nenori kiřtis į Rusijos reikalus.

Airija pasiskelbia neprigulminga.

Spartakai paėme Bremeną.

Reikalauja 114 Bilijonų nuo Vokietijos.

SAUKIA RUSIJOS ATSTOVUS.

Paryžius, sausio 23 d. Oficialis biuletenas, išleistas Taikos Konferencijos spaudoje, būna vakar po pietų kaslink nutarimo apie Rusiją skandala skandaliu.

„Prezidentas Wilsono pasitilijimai tapo užgirti; užgirtai taipgi Rusijos žmonių teisę vesti savo ločnus reikalus be diktavimo išlauko. Valstybės [Talkininkų] negeidžia Rusijos eksploatuoti (išnaudoti).“

„Valstybės pripažįsta revoliuciją ir jokių būdu netęsia kontr-revoliucijos. Jos geidžia nesaunigiškai patarnauti Rusijai ir kviečia visas organizuotas grupes Sibiroje, ar iš Europinės Rusijos rubežių, kaip kad ji buvo prieš karę, prisijusti atstovus į Princes salą susitikti tenai su talkininkų viešpatijų atstovais, bet su išlyga, kad tuo tarpu būtų musų pertrauka.“

„Toki atstovai bus laukiami nurodytoje vietoje iki vasario 15 dienos.“

„Pilnas Konferencijos posėdis subatų svarstys Mr. Lloyd George'o pasiūlymus kaslink Tautų Lygos.“

[Princo salos randasi Mar-muro jūroje. 13 angl. mylių į pietus nuo Konstantinopolio, Turkijoje].

AIRIAI PASKELBIA AIRIJOS NEPRIGULMYBĘ.

Dublinas, sausio 22 d. Sinn Fein partijos atstovai, išrinkti neseniai nariais į Anglijos parlamentą, vieton važiuoti Londoną, susirinko šiadien Dubline, Airijos sostinėje ir apskelbė čia Airijos respublikos neprigulmybę. Po to jie pareikalavo, kad Britanijos kariūmenė būtų iš Airijos ištraukta.

Toks airių žingsnis yra priešingas Anglijos įstatymams ir reiškia ne ką kitą, kaip savo rūšies buntą prieš Angliją.

Pažymėtina yra viena šio susirinkimo ypatybė. Airių atstovai vedė susirinkimą airių kalboje. Bet airiai jau nuo senai yra pamirę savo ločną kalbą ir vartodavo anglų kalbą. Dabar prieš seimą, nekurie airiai, sakoma, turėjo prisirengti, kad kalbėti airiškai, ir tai negalėjo esą apseiti be nežinojimo anglų žodžių.

SPARTAKAI UŽGRIEBIA BREMENĄ.

Amsterdamas, sausio 22 d. Bremeno miestas, garsus prieš karę savo laivų linija, dabar tapęs užgrietas vokiškų bolševikų, spartakų, kaip apie tai praneša Berlino laikraštis *Lothar Anzeiger*.

Spartakai užėmė esą kazarmes, miesto magistratą, telefonų ofisą ir bankus. Tai padarę, jie pastatė kulkasvaidžius ant miesto plečių ir valdiškuose namuose.

Telegramas iš Bremeno praneša, kad generalis streikas tapo paskelbtas miestelyje Remscheid, kaip išreiškimas protesto prieš Liebknechto ir Rosa Luxemburg užmušinimą.

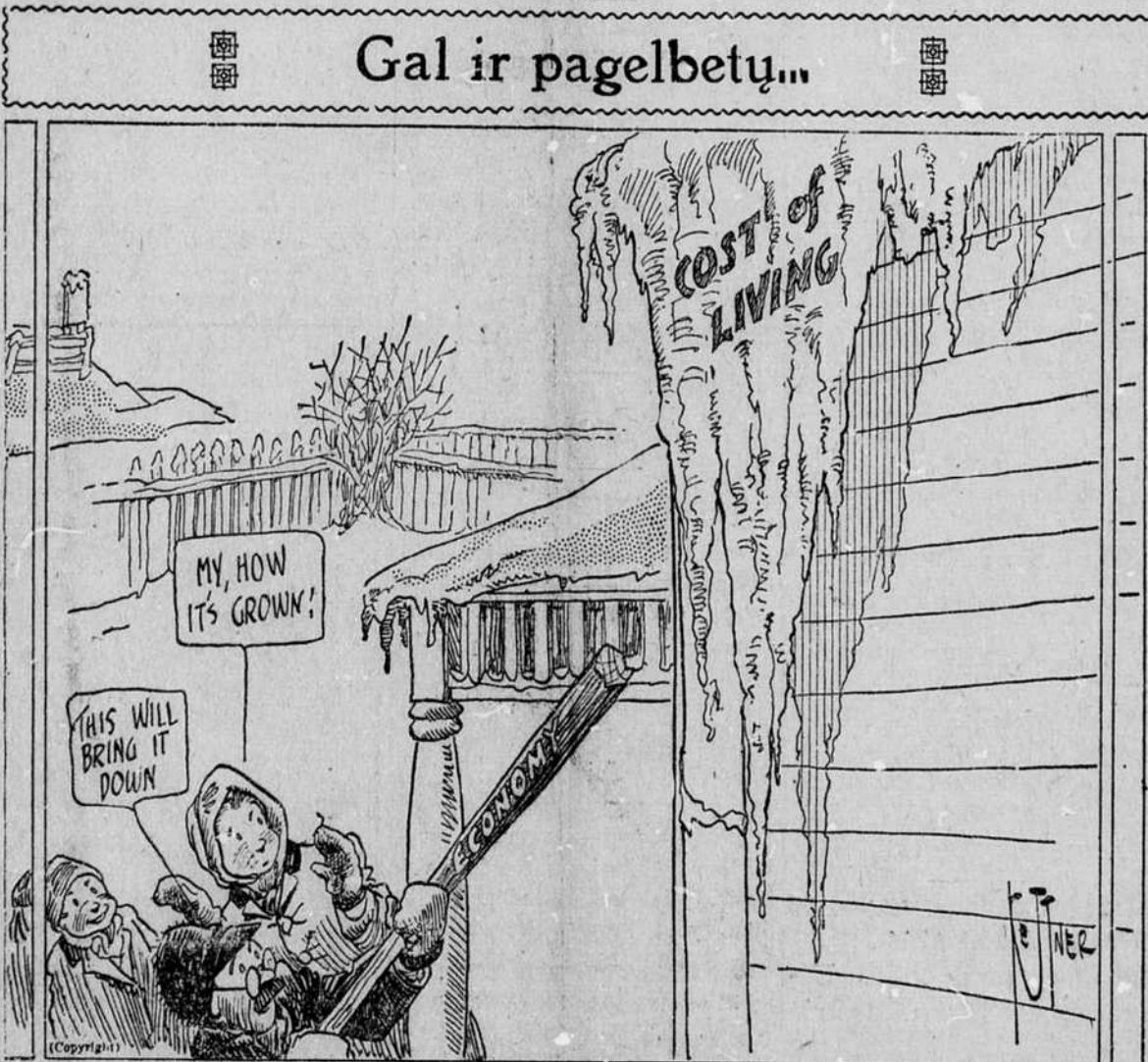
Rinkimų Pasekmės.

Nors Vokietijos Scheidamannini [ramesnių] socialistų partija laike rinkimų Berline gavo pilną didumą balsų, tai vienok, anot pranešimo *Han-deisblatt*, socialistai neskaity balsavimo pasekmių pilnai pasisekusiomis savo partijai. Priežastis jų nepasitenkinimo yra tame, nesocialistinė, arba kaip dabar madonėje vadinti, „buržuazinės“ partijos laike rinkimų atstovų gavo nuo žmonių daugiausiai paramos negu socialistų partija to tikėjosi. Sulyg laikraščio *Local Anzeiger* apskaitliavimo, „buržuazinės“ partijos iki utarninko po-piet buvo gavę tiek balsų, kiek abidvi socialistų partijos, sykiu kruvon sudėtos, kas reikėtų, jog socialistų atstovai negalėtų turėti pilnos didžiumos ateinančiam Steigiamam Suvažiavime, jeigu visos „buržuazinės“ partijos balsuotų, kaip viena prieš socialistus.

PINIGINĖ BAUSMĖ VOKIETIJAI.

Paryžius, sausio 22 d. Sulyg Taikos Konferencijos presos biuro pranešimų talkininkų valstybės jau pridavė Taikos Konferencijai savo užreikimus, reikalaujamos iš Vokietijos atlyginimo pinigais už padarytus joms nuostolius. Nuo Vokietijos reikalaujama atlyginimo už padarytus nuostolius daug didesnė, negu visos Vokietijos turtas yra vertas.

Atlyginimo už padarytus nuostolius talkininkai reikalau-

Ilgos ledinios „žvakės“ nuo stogo — tai pragyvenimo brangenybė. Idant ji neaugtų, idant ją nutrenkus, gal but „ekonomijos“, t. y. pačedumo kuolas pagelbėtų.

ja sekančiai:

Francuzija \$50,000,000,000.
Anglija \$40,000,000,000.
Italija \$20,000,000,000.
Belgija \$4,000,000,000.
Viso \$114,000,000,000

Visas Vokietijos turtas sulyg apskaitliavimo Dr. Helfferich, padaryto 1913 metais, yra sekantis:

Nuosavybė apdrausta nuo ugnies (namai ir prekės) \$50,000,000,000.

Žemė (laukai, girios, ežerai) \$17,000,000,000.

Kasyklos \$1,500,000,000.

Laivai laivų įkrova (prekės kelyje) ir metaliniai pinigai \$1,500,000,000.

Valstybinė nuosavybė, geležinkeliai ir t. t. \$7,500,000,000.

Vokietijos kapitalas, įdėtas užrubežyje \$5,000,000,000.

Viso Vokietijos turtas 1913 metais buvo apie \$83,000,000,000 (aštuoniosdešimt tris bilijonai).

Taigi talkininkai, sudėjus kruvon, nori gauti iš Vokietijos atlyginimo trisdešimt bilijonų (miliardų) daugiau, negu yra vertas visos Vokietijos turtas.

Šios skaitlinės jau aiškiai parodo, kad Vokietija net ir visu šalies turtu negalėtų padengti nuostolių, kuriuos ji yra padariusi. Be to, juk nepaliksi 70,000,000 Vokietijos gyventojų be jokio turto, taip sakant, „neišmės jų ant gėvės.“

Bet galimas dalykas, kad talkininkai stengsis atgauti atlyginimą už padarytus nuostolius nors dalimis. Manoma, kad jei ir bus reikalaujama iš Vokietijos atlyginimo pinigais, tai metinė mokestis neviršys 3½ bilijonų, nes didesnės mokesties gal nei neištesėtų.

Gal ir pagelbėtų...

VOKIEČIAI NUSISKUNDŽIA ANT LENKŲ.

Londonas, sausio 22 diena. Kiek laiko atgal Anglija buvo nusiuntusi Vokietijos valdžiai notą, kurioje ji prašė Vokietijos valdžios, idant ji susilaikytų nuo tolimosio erzinimo lenkų Rytinėje ir Vakarinėje Prusijoje, Poznaniuje ir Silezijoje.

Dabar Vokietijos valdžia, atsakydama į šią Anglijos notą, sutinka su Anglijos nuomone, kad rytiniai Vokietijos rubežiai priklauso nuo to, kaip juos išriš Taikos Konferencija. „Bet Vokietijos valdžia išreiškia nusistebėjimą iš prašymo susilaikyti nuo lenkų erzinimo, ir sako, kad toks Anglijos prašymas „gali paeiti vien tik iš to, kad Britanijos (Anglijos) valdžia yra nepilnai informuota apie atsitikimus rytuose.“

Vokiečių nota užreiskia, kad Vokietija dar viską, idant užganėdinti lenkų nusiskundimus ir skundžiasi ant lenkų, kad jie nuolatos provokuoja (erzina) vokiečius. Notoj sakoma, kad Poznaniuje esanti didžiausi betvarkė ir kad vokiečiai tos provincijos gyventojai šaukėsi pagalbos nuo Vokietijos valdžios, kuri buvo priversta griebtis kariškų priemonių, idant sugrąžintų tvarką.

PORTUGALIJOS EX-KARALIAUS KRĖTOSI KANKAS.

Londonas, sausio 22 d. Monarchistų revoliucija, kilusi Portugalijoje, buvo pradėta ir yra vedama be jokios žinios iš pusės buvusio Portugalijos karaliaus Manuelio, kaip apie tai praneša Markizas De Soveral, buvusis Portugalijos ministras Londone.

Pasikalbėjime su atstovu laikraščio *Daily Mail* jis užreiskė sekančiai:

„Manuelis nieko nepadarė Portugalijos monarchistų judėjimo padaršinimui, arba jo pagelbai. Per visą karės laiką jis laikėsi nuosaliai nuo politikos, o visų savo šalininkų jis atkartotinai prašė remti tokią valdžią, kokia yra Portugalijoje.“

Tuom tarpu monarchistų revoliucija Portugalijos, kaip matyt, nemano taip greitai gėsti. Pereitą utarninką į monarchistų rankas pasidavė nedidelis miestelis Valencia, esantis Minho upės klonyje, šiaurinėse Portugalijos dalyje.

LATVIJOS O NE LIETUVOS PREMIERAS ATVAŽIAVO DANIJON.

Kopenhagenas, sausio 21 d. Pereitam pamedelyje atvažiavo į Danišką salą Bornholmą Latvijos premieras Karl Ullmanas su didžiuma jo kabineto narių. Jie sakė, kad bolševikai buvo dar dviejų dienų kelionės tolimo nuo Liepojos, kuomet jie apleido ją. Iš šios žinios matoma, jog buvo klaidinga žinia, kuri vakar pranešė, kad Lietuvos ministrai išbėgo iš Lietuvos Danijon. Vieton Lietuvių turėjo but Latvių kabinetas, kadangi Ullmanas yra Latvijos premieras.

BOLŠEVIKAI GRUOJA PROPOGANDĄ.

Stockholmas, sausio 21 d. Maxim Litvinov, buvusis bolševikų ambasadorius Londone, užreiskė, kad jie vedė propagandą Vokietijoje, bet nieko panašaus nėra darę talkininkų šalyje.

Jis taipgi užreiskė, kad dabar, kuomet talkininkai kariauja prieš bolševikus Rusijoje, tai bolševikai jaučia, kad jie esą teisingi skleidžiant propagandą tarpe talkininkų karių.

Iš Tarybų Posėdžio Nūw Yorke.

Reikalauja seimą šaukti—bet ne visi.

(Specialis Praneřimas „Lietuval“)

Sausio 16 ir 17 d. New Yorke atsibū Tautinės Tarybos ir Amerikos Tautos Tarybos—bendri posėdžiai, kur sumanymu Tautinės Tarybos buvo apkalbėta svarbumas ir reikalingumas greitai šaukti Amerikos Lietuvių Visuotiną Seimą nutarimams—protesto prieš lenkų globą ant Lietuvos,—reikalavimo valdžijų atidaryti kelią per Liepoją susinešimams su Lietuva,—reikalavimo nuo Taikos Konferencijos pripažinimo Lietuvos Neprigulmybės—ir daugeliui kitų reikalų nutarti.

Kunigai—Milukas, Žilius ir Tamas Žilinskas iš So. Bostono labai pritarė šaukimui Seimo. Tamas Žilinskas sulygino dabartinį Lietuvos stovį su degančiais namais, kur kiekvieno lietuvių butina priedermė yra bėgti ir gėsimi tą gaisrą ir gelbėti kas dar galbėtina.

Kun. Jakaitis ir pp. Česnulis ir Kaupas nesutiko šaukti Seimą, sakydami — nematoma reikalo—jog visa tai, ką Seimas padarytų, jau daroma visose lietuvių kolonijose. Ant ga. apsiėmė duoti tikrą atsakymą laike 10 dienų ar šaukti Visuotiną Seimą bendrai ar ne.

Kun. Gudaitis labai nupieikė nevienybę, kuri vien lenkams ant naudos einanti. Ką toji nevienybė dabar padarys iškados, tai nei šimtai metų neatitaisys.

Daug buvo kalbėta ir rašyta apie propagandą angliškoje spaudoje, bet nieko nepadaryta. Reikėjo pasamdyti kokį raštininką amerikoną ir suteikiant jam faktus apie Lietuvos reikalus talpinti didžiuose dienraščiuose kaip kitos visos tautos kad daro. Sučėdysime porą tukstančių, bet prasiirime Lietuvą. Nors dabar sukrusime.

Prie visko paaikškėjo, jog ir Amerikos valdžia lyg vis šalčiaus ir šalčiaus žiūrį į Lietuvos Neprigulmybę ir išrodo, kad lenkai pajiegė visas valdžias įtikinti, jog jie aprūpinsią Lietuvą, butent, sau pasilaikysią.

Pildomasis Komitetas pasiguodė esąs su tuščiomis rankomis. Ant naujų metų bankoje turėjo balansą vos trijų centų, kada tukstančiai guli fonduose. Gerai nusidavė, kad tulos draugijos ir pavieniai nusijuntė savo aukas Pildomajam Komitetui stačiai Washingtoną.

Kun. Žilius sumanė paskirti lietuvių dieną rinkimui visokių drapanų ir avalinės Amerikoje ir surinkus tuojaus siųsti į Lietuvą, kaip tiktai atsidarys kelias, nes Lietuvoje esanti baisiausia nuogalė.

Kada lenkai ištikrųjų tykoja pasiglemžti Lietuvą, todėl

VĖLIAUSIOS

—Sulyg žinių iš Madrido, Portugalijos ex-karalius Manuelius esąs ant laivo, netoli nuo Lisbono. Jis esą išvažiavęs iš Londono nežinia kur.

—Neoficialės žinios praneša, kad Francuzija esanti prielanki pasiuntimui talkininkų kariūmenės Lenkijon, nes esą kitaip ją bolševikai sulaužysią.

MOTERIS PRAŠO SAU VIEŠOS TAUTŲ LYGOJE.

Paryžius, sausio 22 d. Francuzų moterių organizacija padavė Taikos Konferencijai rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad ir moterims būtų suteikta vieta toje įstaigoje, ar įstaigose, kurios kontroliuos Tautų Lygą.

Moteris taipgi reikalauja, idant Taikos Konferencija nepalikėtų be baudmės tų, kurie privalo atsakyti už padarytus laike karės žiaurumus.

„Tukstančiai moterų ir merginų—ir net vaikų—sakoma toje rezoliucijoje—buvo sistemotiškai plėsta iš savo šeimynų, jas nežmoniškai kankinta ir apsieita su jomis, kaip su vergėmis.“

„Su perplėstomis ir kruvinomis širdimis mės, Francuzijos ir talkininkų šalių moteris ateiname prieš Taikos Konferenciją prašyti teisybės vardan mūsų nukankintų seserų. Idant užkirsti kelią atsikartojimui panašių žiaurumų, mes prašome, idant tie, kurie vadovavo tame, kurie išdavinėjo tokius paliepinimus, būtų nubauti, kaip kriminalistai.“

PORTUGALIJA SULAUKĖ MILITARISKĄ VALDŽIĄ.

Madridas, sausio 21 d. Sulyg žinių, gautų cionai, Portugalija yra valdoma militariskai. Paskalos eina taipgi, jog Ispanija gali tarpininkauti tenai. Karės laivynas yra nusijustas Oportan, kulkosiu monarchistų tvirtynėn.

ORAS

Chicagoje ir apeliokėse: nepastovus ir šiek-tiek šalčiau ketverge; pėtnyčioj debesuota.

Saulėtekis 7:11; Saulėleidis 4:54; Mėnulio, nusileidimas 10:27 išryto.

Maximum temperatūra buvo 48 laipsniai, 8 val. popiet. Minimum temperatūra buvo 41 laipsnis, pusiaunaktį.

Invairios žinios

RUSIJOS KLAUSIMAS TAIKOS KONFERENCIJOJ.

Paryžius, sausio 22d. Anglija šią dieną išryto svarstė Lenkijos klausimą ir nutarė siųsti Lenkijon specialią misiją. Toks pranešimas tapo oficialiskai paskelbtas raporte apie Tautos Konferencijos posėdžių eiga.

Šiandien popiet svarstoma Rusijos klausimas.

Sulyg Rusijos šis šiol yra dvi aiškiai susidėjusios ir viena su kita nesutinkančios nuomonės. Amerikoje ir Anglijoje, kaip pranešama, prisilaiko vienos nuomonės, o Francuzijoje kitos nuomonės.

Sulyg London laikraščio Daily Mail pranešimo, Prezidentas Wilsonas ir Britanijos premieras Lloyd George yra tos nuomonės, kad Rusijos klausimas privalo būti neatbūtinai išspręstas šioje ar kitokių būdu pirmiausia negu bus sutvarta Tautų Lyga ir jėdų. Prezidentas Wilsonas ir premieras Lloyd George norėtų gauti žinių nuo tinkamai įgaliotų bolševikų valdžios atstovų apie tai, kaip dabar dalykai stovi Rusijoje.

Francuzija prisilaiko visai kitokios nuomonės. Kaip vis minimas laikraštis paaiškina, Francuzijos nuomonė yra priešinga net ir tokiam bolševikų prileidimui prie Tautos Konferencijos, nes anot francuzų nuomonės, Tautos Konferencijai būtų gyva gėda prisileisti, arba bent jau nors bendro turėti su tokia žmogžudžių gauja, kaip kad bolševikai.

Francuzijos gi nuomonė, kaip ji iki šiol apsirėškė, rodo, kad ji iki šiol remia lenkus, kurie tvirtina, kad jie

pusę Francuzijos skaitoma.

Anglija vėl iš savo pusės yra tos nuomonės, kad prisileidimas bolševikų pasiuntinių į Paryžių, visai nereikia bolševikų valdžios pripažinti. Anglija mano, kad reikėtų turėti atstovus visų įvairių Rusijos dabartinių valdžių, jų tarpe ir bolševikų valdžios atstovus, idant tuo jų visų galima būtų geriau susitarti apie tikrąjį dalykų stovį Rusijoje. Iš to galima būtų sužinoti, kokia valdžia košius rubežius sau savinasi, kokią Rusijos plotus sau bolševikai savinasi. Jeigu tokiu būdu galima būtų prieiti prie įvairių būvusių Rusijos valdžių sutaukinimo, tai tuomet Tautos Konferencija galėtų nustatyti kiekvienai Rusijos valdžiai jos rubežius ir įtikinti jas, kad jos pasiūlytų savo rubežiuose ir nemėgintų užgriebti viena nuo kitos didesnių plotų. Kitais žodžiais tariant, Tautos Konferencija mėgintų iš buvusios Rusijos padaryti keletą naujų viešpatijų, kurios gal galėtų ramiai bėnaminės karės sugyventi.

Jeigu to nebus padaryta, būtų Rusijon pasiūsta talkininkų armija, Lloyd George bijosi, kad neatkartotų Francuziškos Revoliucijos pavvyzdys, būtent, kad Rusijoje ne susitvertų, kaip kad anais laikais Francuzijoje susitvertė, didelę visų rusų tautinė armija, besipriešianti talkininkų armijoms. Bolševikų armija tuomet dar labiau galėtų sustiprėti ir tapti pavojumi Europos ramybei.

Francuzijos gi nuomonė, kaip ji iki šiol apsirėškė, rodo, kad ji iki šiol remia lenkus, kurie tvirtina, kad jie

yra prisirengę sutverti tokią armiją, kuri jeigu nesutruškins bolševikų, tai bent juos pažabosianti, jeigu tik lenkų armijai talkininkai suteiks gaminiai amunicijos ir aficierių.

NERAMUMAS TARP DARBININKŲ.

Londonas, sausio 22 d. Visoje Britanijoje apsirėškia vis didesnis neramumas tarp darbininkų. Apart gresiančio geležinkelių streiko, Yorkshire kasyklų apskrityje rytoj gali išsireikšti streikas 150,000 angliakasių. Skotijoje gi rengiamasi prie generalio streiko, reikalaujant 48 valandų darbo savaitės.

Ispanijos komitetas centralinės darbo unijos grąšina generaliu streiku, jeigu darbininkų reikalavimai, kurie buvo paduoti valdžiai, būtų neįpildyti. Jų reikalavimai yra šie: įsteigti 8 valandų darbo dieną ir nustatyti minimum (mažiausią) algą sulyg pragyvenimo brangumo.

SERBIJOS PREMIERAS REZIGNAVO.

Saloniki, sausio 20 d. Nikolai P. Pachitch, Serbijos premieras, rezignavo.

Princas Alexander pavedė Stoyan Proitch, finansų ministeriui Pachitch kabinete, su tvirti naują kabinetą dėl Serbo-Kroatų-Slovėnų viešpatijos.

LIEBKNECHTAS PAŠAUTAS IS UŽPAKALIO.

Berlinas, sausio 22 d. Užmušimas spartakų lyderio Liebknechto buvo išsaugęs nemažai ginčų. Liebknechto pasekėjai tvirtino, kad jis buvo tyčiai užmuštas, ir kad jis nemėgino pabėgti, kaip tai Ebert valdžia tvirtino.

Dabar atsibuvo Liebknechto lavono "pjaustymas", kuris

parodė, kad Dr. Liebknechtas buvo užmuštas kulka, kuri įėjo į jo kūną iš užpakalio ir kad kulka, sulyg dakatų nuomonės, turėjo būti išauta iš tulo atokumo.

Daktarai, "supjaušęsiejai" Liebknechto kūną, žinant surasti jo mirties priežastį, užreikė, kad nėra jokių ženklų, kurie parodytų teisingumą socialistų organo Die Freiheit, kuris tvirtina, kad Liebknechtas buvęs muštas per galvą lazdonis ar šautuvų kolbomis.

KONTR-REVOLIUCIJA VENGRIJOJ.

Amsterdamas, sausio 22 d. Pranešama, kad Budapešte, Vengrijos sostinėje, buvo kontrrevoliucijinės demonstracijos, kuriose vadovais buvo aficierai. Laikė demonstracijos buvo susirėmimų su policija ir kraujo praliejimas įvyko.

Juokeliai.

TEISME.

Teisėjas.—Yra priparodymai, kad tau būnant daktaro ofise, pragaišo daktaro laikrodėlis ir vėliau policistas rado tą laikrodėlį pas tave.

Kaltinamasai.—Ponas teisėjau, kaip ir negalėjo būti.

Teisėjas.—Kaip tai? Negali apsieiti be vagysčių?

Kaltinamasai.—Daktaras recepte liepė imti vaistus kas valanda, taigi be laikrodžio negalima gydytis.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose teismuose

Ofisai:

69 W. WASHINGTON STREET

Rooms 1008 1009, Tel. Canal 2759

3214 S. HALSTED ST.

Tel. Yards 7271 Chicago, Ill.

SESUO.

Ar esi kuomet nors girdėjusi apie mūsų garsią kombinaciją penkių naminių gyduolių, kurios yra žinomos tukstantiems moterų, jaunų vedusių moterų ir merginų, kaip duodančios geriausias pasekmes nuo įvairių nevaisingumų, kurie yra žinomi vien tik moterims.

Jeigu neri girdėjusi apie šias gyduoles, pasiteirauk savo kaimynių arba draugių. Rašyk mums tuojais prisiųsdama vieną doliarį

(\$1.00) ir stempą už 3c ir mes skausmo ir užlaiko visuomet išsiųsime jums gyduoles, o likusias damokėsime po apturėjimo šio siuntinio. Kaina kiekvienos gyduolės \$1.27. Mes taipgi sutaisome ir kitokias gydras.

Adresuokite.
THE HON HOME REMEDY
COMPANY
South Bend Indiana. Box 800

TAI NETUŠCIAS PRIZADAS.

Jeigu neigalete viduriais, kaip tai nėvirkština viduriais, galvos skaudėjimas, nerviškumas ir tam panašiai, geriausias gyduolis ant kurių jus galite atsidėti, yra Trinerio American Elixir of Bitter Wine, (Amerikos Kartusis Vynas), kurių galima gauti kiekvienoje vaistinėje. Tai yra gyduolis, kurios per trisdešimt metų išlikimai tarnauja sergantiems žmonėms. Jos išvalo prierenčiai vidurius be mažiausio

švariai sustiprindamos visą kūną. Po prijamimo šių gyduolių tuojaus jaučiatės sveikiau. Tai nėra tuščias prizadas, skaitykite sekanti laiška iš "Hubbard, Ohio, Sausio 1, 1919. Jau penkti metai kaip aš pradėjau imti jūsų American Elixir of Bitter Wine ir nuo tuo laiko aš visuomet jaučiuosi gerai. Kiekvienam savo tautiečiui, kurs nori būti visuomet sveiku, patariu šias gyduoles, John Struch. "Aptiekuose po \$1.10. Nuo slogų išpilimo, sunarinimo, sutinimo, reumatis, ki ir neuralgiški skaudėjimai negali tave daug pabaidyti, jeigu turi savo namuose Trinerio Linimentą. Šios puikios gyduoles labai greitai pagelbsti 35 ir 65c. aptiekuose, 45 ir 75c. per krasą. Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Apgarsinmas.

Koncertinių Išdirbystė

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, ziedus, šliubinius ir deimantinius; gramofonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus katalogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave.

::

Chicago, Ill.

::

Telephone Drover 7309

"Lietuvos" Kalendorius

Ši metų dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriškas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienraštį "Lietuva" nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite "LIETUVA",

Užsisakydami "Lietuvą", adresuokite taip;

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS

CHICAGOJE Metams	\$6.00
" Pusei metų	3.50
In Kitus Suv. Valstijų Miestus	
Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
In Kanadą Metams	7.00
In Kitas Šalis Metams	8.00

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per..... met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas..... Pravarde.....

Stabos numeris..... Gatvė.....

(arba box)

Miestas..... Valstija.....

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Norintiems Pastoti Piliečiai

Sulyg pilietybės vadovėlio, surengto anglų kalboje J.J.Zmraho

Nuo Redakcijos.— Gyventi šalyje ir neoti jos piliečių — yra negeras dalykas. Negeras nei pačiam ateiviui, nei šiai šaliai. Kodėl?—apie tai, bent trumpai, bus paaiškinta žemiau.

Idant buti geru piliečiu, reik nuodugniai pažinti kaip piliečio teises, taip ir jo pareigas. Jeigu net ir nemanytum tapti šios šalies piliečiu, tai ir tuomet yra ytin naudinga, o todėl ir reikalinga, idant su ta Amerikos pilietyste susipažintum, nes Amerikos pilietybė yra paremta ant geriausio laisvės, ir teisybės pamato. Todel manome, kad keltas žemiau paduotų straipsnelių bus mūsų skaitytojų perskaitytas su smagumu ir su nanda.

KĄ DUODA PILIETYBĖ.

Dideli šios šalies vyrai, kaip Jurgis Washingtonas, Abrahomas Lincolnas ir daug kitų, gyveno ir mirė, kovodami už žmonių teises. Jie tai ir intekė šios šalies ir jos pavienių asmenų likimą į žmonių rankas. Ar jūs naudojate toms teisėms? Jeigu nesinaudojate, tai galite pasinaudoti, tapę piliečiais, ir paskirti laiką suvaldyti Amerikos Valstijų piliečiais.

Vienok jūs turite atsiminti, kad naudodamiesi tiesomis, jūs pasimate ant savęs ir atsakomybę. Mat, už tas teises daug žmonių savo turta, kraują ir net gyvastį padėjo. Pasinaudoti teisėmis ir nieko neduoti jų vietoj yra netinkamas geram žmogui dalykas. Kaip jūs patys veliats pamatysit, jūsų laimė, jūsų apsaugojimas, net jūsų kasdieninė diena priguli nuo jūsų gero pildymo pilietiški pareigų.

Jeigu rebutų gerų piliečių, kurie žino, kaip pildyti savo pareigas, tai mes nebūtume apsaugoti mūsų pačių namuose, mus išnaudoti ir spausiti žmonės, kurie yra stipresni už mus, lygiai tokiu būdu, kaip buvo žmonės išnaudojami ir spaudžiami viduramžiuose; mūsų vaikai negautų mokslo ir mes negalėtume užsidirbti sau ant pragyvenimo.

Kiekvienoj šalyje kiekvienos valdžios pareiga yra daboti, kad žmonės būtų apsaugoti, kiek tai yra galima, nuo išnaudojimo, priepaudo, vagysčių ir nuo nelaimingų atsitikimų ir ligos pavojais. Kuo geresnė yra valdžia, tuo geriau yra apsaugotas pilietis, tuo jis yra laimingesnis ir turtingesnis. Kiekvienoj šalyje, kur yra netikus valdžia, kenčia labai daug žmonių. Mūsų šalyje, žmonės, kurie turi savo rankose valdžią, yra išrenkami žmoniai; todėl kuogabesnis žmones jie išrenka, tuo geresnė valdžia jie turi ir tuo laimingesni jie tampa.

Ar gi nesvarbu todėl jums tapti geru piliečiu—tokiu, kuris žino, kas yra gera ir nori gerą daryti?

KAIP TAPTI NATURALIZUOTU PILIEČIU?

Kiekvienas asmuo, kuris nėra Suvienuytųjų Valstijų piliečiu iš gimimo, arba nėra tapęs tuo sulyg "Kongreso Akto," gali tapti piliečiu per naturalizaciją.

Naturalizacijos aktas yra padalytas į dvi aplamu skyrius: 1. Pasirijimo Deklaracija, arba "Pirmosios Popieros." 2. Paskutinės popieros.

Popieras išduoda tui Teismai (kortai): Apskričio Teismas, Augstesnis Teismas ir Suvienuytųjų Valstijų Apskričių ir Distrikto Teismai.

1. Pirmas Popieras galima gauti by kuriame iš paminėtų teismų, padavus popierą, kurioje po prisiegi turi būti pasakyta, kad nori tapti Suvienuytųjų Valstijų piliečiu ir kad atsižiedi prigulmbybės prie visų viešpacių, viešpatijų ar svetimų šalių; toj popieroj taipgi turi būti paduotas tavo vardas, amžius, užsiėmimas, aprašymas kaip išrodai,

vieta kur gimai, kokioj svetimoj šalyj paskiausia gyvenai ir prie kokios šalies prigulėiai, diena kada atvažiavai, vardas laivo, jeigu laivu važiavai į Suvienuytas Valstijas, ir tavo dabartinė gyvenimo vieta. Prie to reikiu gyventi apskirtyje to teismo, kuriame ta popiera paduodi.

II. Paskutinės Popieros. Po to, kaip tu išgyvenai ne mažiau kaip penkis (5) metus Suvienuytose Valstijose ir ne mažiau kaip vienus (1) metus toj valstijoje, kurioj antras popieras imiesi, ir jeigu ne mažiau kaip du (2) metai ir ne daugiau kaip septyni (7) praėjo nuo išėmimo Pirmųjų Popierų, tai gali gauti Paskutinės Popieras, išpildęs peticiją viename iš viršaus paminėtų teismų. Ši peticija turi būti pasirašyta tavo paties ranka; šitoj peticijoje, pagal teisių reikalavimą, turi būti suteiktos žinios apie tave, tavo pribuvimą į šią šalį ir apie tavo šeimyną. Tu taipgi privalai paprašyti ne mažiau kaip du vyrų, kurie tave pažįsta ir kurie jau yra Suvienuytųjų Valstijų piliečiai, idant jie paliudytų, kad jie tave pažinojo gyvenant Suvienuytose Valstijose ne mažiau kaip penkis (5) metus be pertraukos ir toj pačioj valstijoje ne mažiau kaip vienus (1) paskutinius metus, ir kad pats esi gero padorus budo ir tinki būti priimtu į piliečius.

Šių liudininkų paliudijimas turi būti pridėtas prie tavo peticijos. Jeigu tu atvažiavai į šią šalį po birželio 29 dienos 1906 metų, tai prie peticijos taipgi turi būti pridėtas paliudijimas iš Komercijos ir Darbo departamento apie dieną, kada atvažiavai ir apie išėmimą "Pirmųjų Popierų."

KITA PRIEŽASTIS.

— Juk, rodos, pažįsti Jurgį Šmikutį?

— Taip, ir labai gerai. Mūsų sykiu bernavom, draugavom. Bet dabar jis, nabagas, tai tikrai vargsta.

— Tikrai vargo, bet nors sykiu jau persiskirė su savo vargu.

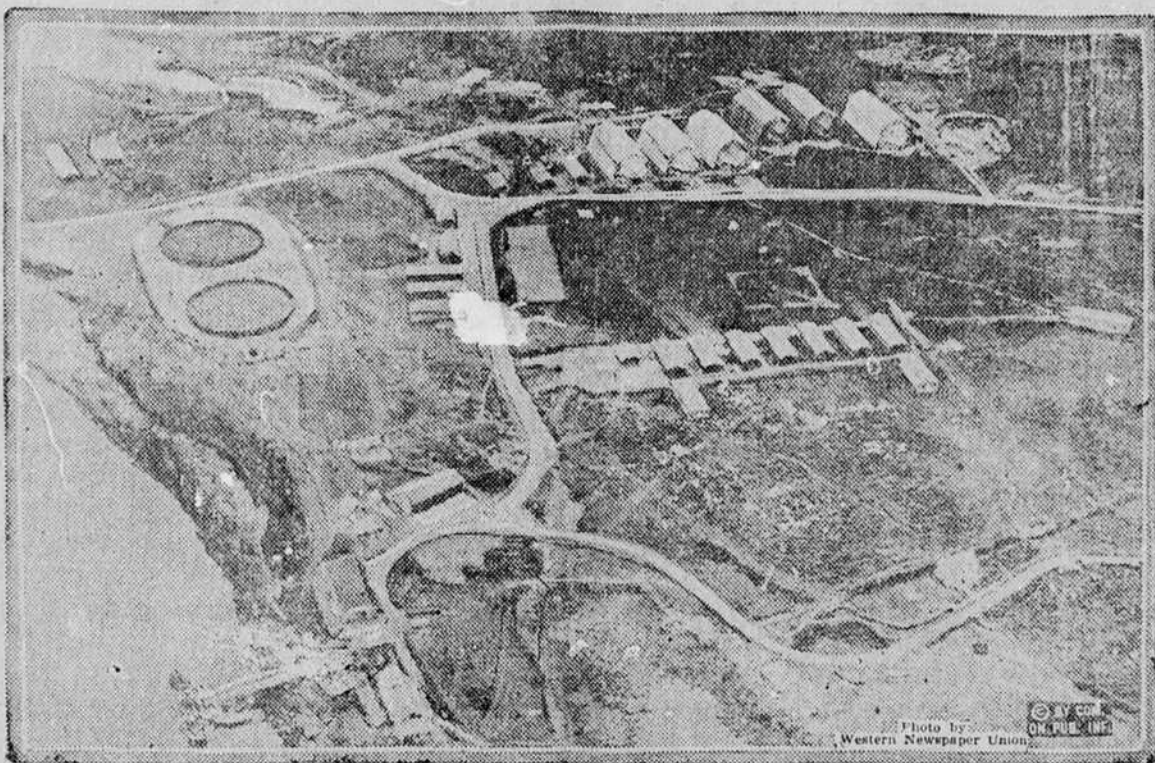
— Ar taip? Nei negirdėjau... Aš visuomet tikėjaisi, kad jis ins kada netikėtai ir numirs. O, kada jis mirė?

— Jis visai nemirė! Tik pati jį pametė.

KARL KAUTZ.

Vienas iš vokiečių socialistų lyderių, Eberto valdžioje.

Amerikos orlaivių stotis Airijoje, iš kurios Amerikos orlaiviai, išlekę, dabojo laivus, ir vokieškus submarinus. Paveikslasimtas iš orlaivio, taigi iš viršaus žiurint.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

IS FORT STANTON, N. M.

Lenkas prakišo.

Fort Stantonė žiema gana graži ir oras sveikas. Iš lietuvių, berods, čia aš tik vienas, bet ir man lenkai neduoda ramybės. Vienas lenkas dirbo prie bažnyčios dženitoriumi ir vis skundė mane kunigui, turbūt norėdamas, kad mane kunigas pravartų iš darbo (ir man kuo buvo davęs darbą). Bet kunigas suprato lenko blogą norą ir pravartė jį iš darbo, gi jo vieton pastatė mane. Syki kunigas net paklausė ar lenkai su štučiais ir senan krajuje taip nesugyvena. Žinoma aš atsakiau, kad dar blogiau negu čia. Man smagu, kad gavau kiek geresnį darbą, bet dar smagiau, kad lenkui nepasisekė jo triksas.

Antanas Grigonis.

IS WATERBURY, CONN.

Gruodžio 29 d. T. M. D. 5 kp. laikė savo metinį susirinkimą, kur taipgi buvo išrinkta ir nauja valdyba 1919 metams. Valdybon įnejo rimti veikėjai ir tikimasi, jog mūsų kuopa šiais metais pasižymės veikimu. Valdybon išrinkta: pirmisinku—J. Rimkevičius, užrašų rašt.—V. Bučinskas, fin. rašt.—J. Urbanavičius, izd.—M. Karosas. Linkėtina naujai valdybai gerų pasekmių.

Tą pačią dieną turėjo susirinkimą ir A. L. T. S. 11 kp. Taipgi išrinko naują valdybą: pirm.—K. Blažaitis, vice-pirm.—A. Aleksaitis, prot. rašt.—p-lė J. Kronkaiciūtė, fin. rašt.—J. Rimkevičius ir izd.—A. Norkus. Nauja valdyba prižadėjo Waterburio Sandaros kuopą padaryti skaitlingiausią nariais. Ties to galima tik pridurti—tai žodis stojasi kunui.

Gruodžio 31 d. L. D. D. "Varpas" sulaukė keturių veiksnių ir vieno vaizdelio veikalą: "Sugrižo." Scenerijos, grimas ir kostiumai buvo atsakančiai pritaikinti, todėl perstatymas darė tinkamą įspūdį. Pats veikalas taip pat gan išpuodingas, nes atvaizdina spaudos atgavimą. Jei dar pridursime, kad aktorai atliko savo roles gerai, tai bus aišku, jog lošimas nusisekė. Pasisekimas ant tiek buvo žymus, kad rasta reikalingu statyti veikalą scenoje antru kartu. Antru-syk lošta sausio 12 d.

Sausio 4 dieną Draugystė Šv. Jono Kriktytojo laikė savo metinį susirinkimą. Kun. Saurausčio pasiuntiniai pranešė draugystei, kad kunigas neduosiąs daugiau salės šios d-stės susirinkimams, nes, girdi, diena užimta kokios tai kitos draugystės. Bet tikrąją priežastimi tur but yra tas, kad minėta draugystė paaukavo \$50.00 į Lietuvos Nepri gulmbybės Fondą, todėl tėvelis ir parodė malonę savo parapijonams.

K. Girkažiškis.

IS NEWARK, N. J.

Tautininkų Eilės Tvirtėja.

Si kolonija nors nuo senai turi didoką būrį lietuvių su demokratinci tautinėmis pažiūromis, bet iki vėlesnių laikų jų eilės buvo silpnos ir tik paskutiniaisiais laikais tautininkai pradeda, taip sakant, cementuotis.

ALTS. 19-ta kuopa, lyg po didelių mūšių, pradeda tvarkyti savo pakrikusius karžygius, kad vėl pradėtų dar didesnį darbą dėl Lietuvos labo. Kuopa savo metiniame susirinkime perinko kuopos valdybą. Iš valdybos sąstato, galima spręsti, jog kuopa susilankę gerų pasekmių. Jau planuojama surengti visą eilę prakalbų, kad geriau supažintintus Newarkiečius su Lietuvos politiskais reikalais.

Lietuvos Nepri gulmbybės Fondui newarkiečiai pristatė virš dviejų tukstančių doliarų; tai galima sakyti, kad Newarkas ne tik atliko savo pareigą, bet Lietuvos riekaluose yra "Over the Top." Bet dar ne viskas; ir vėl išrinkta komisija, kuri rūpinsis Liet. Nepr. Fondo agitatyvais reikalais ir išdavime atskaitos Newarko veikimo.

Sausio 12 d. SLA. 245-ta kuopa turėjo savo metinį susirinkimą, kur valdyba buvo užtvirtinta senoji. Taipgi apsvaistytą kuopos veikimas 1919 metams. Tarp kitko nutarta surengti balių antrą šeštadienį po Velykų.

TMD. 15-ta kuopa turėjo metinį susirinkimą sausio 8 d. Narių atsilankė gan mažai, nors buvo kviesta laiškeliais. Nesilankymas į susirinkimus yra peiktinas pas lietuvių apsi reiškinys; narys nesilankantis į susirinkimus daro nuostolį visųpirmia sau, nes atsilieka nuo gyvenimo, ne progresuoja, be to ir organizacijai iš tokio nario nekokia nauda—jis tik tol nariu, kol jį kitas veda.

Nors susirinkimas buvo neskaityingas, bet nutarimai kaip tik priešingai—ir skaitlingi ir naudingi. Tarp nutarimų yra sekanti:

Laikyti susirinkimus kas mėnuo; paaukauti Liet. Nepr. Fondo \$5.00 (pirmiaus aukanta \$10.00) ir parengti koncertą naudai Lietuvos Nepri gulmbybės reikalų. Tokiais nutarimais tikrai galima pasididžiuoti. Kuopos valdybon 1919 metams išrinkta: J. Kraliauskas, pirm., M. Truskaitis, rašt.; Šedis, fin. rašt., ir Kasaitis, izd. Gi rengimui

koncerto komisijon: A. Žiugžda, Kraliauskas ir Šedis.

Peržiūrėjus abelą mūsų kolonijos tautininkų veikimą, drąsiai galima tvirtinti, kad tautininkų eilės tvirtėja ir tai gana žymiai. A. Žiugžda.

IS ROCHESTER, N. Y.

Apsiejo be "Revolucijos"

Naujų Metų dienoje burelis lietuvių smagiai linksminosi susirinkę stuboje pas p. A. Valtą. Kaip paprastai draugiskame susirinkime, taip ir čia buvo kalbama apie daug įvairių dalykų. Bet štai J. Saunora prašo suteikti jam ekstra balsą, girdi, pasakysiąs labai gerą dalyką, bet turite prižadėti, kad visi pripažinsite dalyką geru.

Tai keistas uždavinys. Nors žinome p. Saunorą kaip rimtą, bet kas gali užtikrinti, kad jis neišsiks mums kokį šposą. Ir užreikšime, kad pakol nesužinosime kame dalykas, tai negalime prižadėti.

— Na, sako, kad taip, tai jūs visai apie tą dalyką nesąžinosite.

Buvome manę nei nepaisyti apie tai, ką jis ten žinąs, bet kad žingeidumas ima. Pagaliaus padarėme suokalbį (prieš J. Saunorą), kad priimti jo išstatytą išlygą, jog pasizadame pripažinti tą dalyką geru, bet jei jis mums nepatiktų, tai pasiskelbti bolševikais ir pakelti revoliuciją (tai geras budas atsisakyti pildyti padarytas sutartis). Nuspręsta—padaryta.

Laukiama, kas bus. P. Saunoras paėmęs balsą sako: "Sulyg labai gražaus pa

pročio kits kitą sveikinam su Naujais Metais, ir net suteikiame kitiems dovanas. Taigi įnešu pasveikinti mūsų tėvynę—Lietuvą su Naujais Metais ir įteikti jai dovaną, aukaujant už jos laisvę."

Visi susuko: "Geras dalykas, aukaukime." Ir planuojama revoliucija nevyko (o galia: man norėjosi nors valandžiukę tapti bolševiku).

J. Saunoras aukavo \$2.00.

Po \$1.00: V. Stonis, A. Valtas, J. Eismontas, A. Rumbutis, J. Jokšas, L. Kaminas ir Mar. Butkienė. Smulkų 25c. Viso \$9.25. Pinigai perduota izdininkui vietino 15-to skyriaus Lietuvos Nepri gulmbybės Fondo.

Alsiedžių Vincas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS.

Pui Singėdimis, Ansonia, Conn. Viską Matęs pabara ansonietes, kad jos nesidarbuoja dėl Lietuvos Nepri gulmbybės, bet rengia išvažiavimus. Tamsta išbari Viską Matęs išvadini jį melagiu, bet paskui pats pripažįsti, kad panasus išvažiavimas buvo, bet jame nebūta nieko blogo. Juk ir Viską Matęs nesako, kad ten buvo kas blogo. Taipgi sakai, kad p-lė Grumuliūtė gelbėjo rinkti aukas dėl Liet. Nepri gulmbybės (ko neminėjo Viską matęs), bet dėl Ansonijos tas būtų permaža. Todėl tamtos polemiską rašinėlį sunaudoti negalime. Bet tamista mini, kad Ansonijos jaunimas žymiai darbuojasi dailės srityje. Tai gražus veikimas ir mes mielai sunaudotume pranešimus apie tą veikimą.

Apgarsinimai.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing dienomis ir vakarais dėl biznio ir namų. Paliudijimai išduodami ir vietos parupinamos dykai. Atsilankykite arba rašykite, o mes pasistengsime suteikti jums patyrimą.

SARA PATEK, Principal
6205 S. Halsted St. 1850 Wells St.
2407 W. Madison St. Chicago

BARGENAS

\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduosiu už \$55. Taipgi puikų Player Pianą, vėliausios mados. Seklyčios setų valgomojo ir miegamojo kambarių setus, divonus, paveikslus, parduosiu už bile teisingą pasiūlymą. Nepraileiskite šio bargeno. Rezidencija

1922 So. Kedzie Ave. Chicago

EXTRA STORAGE PAR-DAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nu-pirksi didelę Cabinet Victrolą su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusių \$200. Mes turime keletą \$150 tikros skurda seklyčios setų, kaip nauji, bus parduoti už geriausią pasiūlymą. Atsiūndama uždyka. Liberty Bondsai bus priimti už mokesčių. Atsišaukite tuojau. Atsara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakarė. Nedėliomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE
28ro Harrison St. Chicago

Reikalaujame merginų, Leng-vias darbas, gera mokeskis.

Atsišaukite: Overs, Casing Co.
4856 S. Halsted St. iš užpakalio.
Ineimas per Glote Mfcs.

Pajieskau savo draugo, Juozą Tamošausko. Kadaise gyveno Amsterdam. N. Y. o dabar tai nežinau Kauno gub. Ukmergės pav., Deltuvos paap. Žirulių sodžiaus. Meldžiu jo paties ar kas apie jį žino atsišaukti šiuo adresu:

Adomas Kazlauskas,
1433 Michigan Ave.,
Detroit, Mich.

Pradėk Naujus Metus su tobulu akių re-gėjimu, taip, kad nieko neraustumai per v-ans metus, kas tau gali būti naudinga.

Gerai pritinkanti akiniai pašalina akių toli-regystę pašalinama, pasitarkite su manim, prieš einant kur kitur. Egaminacija DYKAI.

JOHN SMETANA AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago

Kampas 180as Garvės.
Šešis lubos, virš Platt'o aptikos. Tėnykite i mano paraišą
Valan, los: nuo 9to val. ryto iki 8 val. vak.
Nedėli. ir nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena

Dr. A. J. Karalius ULSISENĖJUSIOS LIGOS

Utarinkais
Ketvergais,
Subatomis ir
Nedėliomis

Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 3 vakarais.

3303 SO. MORGAN STREET

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, pirkllybos taisyklės, Spūd. Valst. istorijos, abėlos istorijos, geografijos politiskinės ekonomijos, pilietystės dailiarasybės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:00

1106 So. Jalsted St., Chicago, Ill.

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dienbutų didesnis, negu 12-30-18, raštį "Lietuvą," jis žino, kad nes kitaip laikraštis gali but jo pinigų priėmė, nes jis mato ant laikraščio "Lietuva" užklijuotą geltoną popierą, jis mato ant popierėlės savo ant-rašą ir dešiniame kamputyje—tris numerius, kurie parodo iki kuriam mėnesiui, kuriai dienai ir iki kurių metų jis yra apsimokėjęs už laikraštį. Žiūrėkite, kad jūsų numeris

Mainant antrašą, teiksities išpildyti sekančią blanką.

Pirmiaus man "Lietuva" ėjo sekančiu antrašu:

Vardas ..... Pavardė .....

Numeris ..... Gatvė.....

Miestas ..... Valstija .....

Dabar siuntinėkite sekančiu antrašu:

Numeris ..... Gatvė.....

Miestas ..... Valstija .....

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
2233 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, E. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.50
In Chicago, by carrier —	
One year	\$ 6.02
Per week	.15
Per month	.55
In the United States, by mail —	
One year	\$5.00
Six months	3.00
Three months	1.50
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" — viena kasdien, tikrąsiai nedidėjanti.
Redakcija: Lietuvos Dienraščio Biuras, Redaktorius:
E. K. Balutis. Adresas visoms korespondencijoms:
Lietuvian Publishing Co.,
2233 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone: Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
sinimų kaina sutelkiamą pareikalavus.

Prisijungti Redakcijai ir neuždėti rankraščių gra-
dinti signal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
Rankraščių Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo re-
ikalaujama, prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reik-
šiai reik kreiptis laišku į Dienraščio Administraciją.
Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
Lietuvos Dienraščio Redakcijos vardu.

Šioki raštai, be padavimo rašto tikro vardo, prava-
do (tapat) šlapinamės) ir adreso, negali būti suimami.
Asmeniški Redakcijai gauti metyti nuo 11:30 iki
12:00 šioje ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Reikia Susivaziavimo.

"Tėvynė" mano, kad atėjo laikas, kuomet
Amerikos lietuviams ir vėl reikėtų pa-
daryti susivaziavimą.

"Niekados dar mūsų gyvenime — ra-
šo ji — nebuvo taip svarbi valanda, kaip
dabar. Lenkai ir lenkams prielankioji
spauda deda visas pastangas, kad pri-
rodyti, būk mūsų tėvynės neprigulmybės
idėja esanti vokiečių padaras. *** Lietuva
per ilgą laiką bus reikalinga pagalbos, o
mes pinigų kaip ir neturime, — reikia Ame-
rikos lietuviams atsistoti nuolatine mē-
nesine mokestimi Lietuvos reikalams ir
mokėti per bendrą visų Amerikos lietu-
vių nesirovį įstaigą.

Tūms reikalams reikia Amerikos lietu-
viams suvaziavimą šaukti.

Svarbūs yra tikslai, "Tėvynės" paminėti,
ir jų vieni dēlei Amerikos lietuvių suvaziavi-
mą vertėtų šaukti. Bet apart jų, Amerikos
lietuviams būtinas būtų reikalas dar sykį vi-
nu balsu užkreipti savo nuomonę ir savo rei-
kalavimus sulgy Lietuvos ateities dēlar, ku-
met Paryžiuje, Taikos Konferencijoj, jos li-
kimas bus sprendžiamas.

Lietuvos gyventojai šaukia savo Steigia-
majį Seimą Lietuvoje; Amerikos Lietuviai,
pakeidami tuo pačiu laiku savo balsą, pa-
rodytų pasaulio atstovams, susirinkusiems Tai-
kos Konferencijoj, kad Lietuvių Tauta vienu
balsu reikalauja sau laisvės ir neprigulmybės,
kad ji jokiū būdu nesutiks būti Lenkijos ar
keno kito rakandu.

Apart to, partijiniai santikiai tarp Ame-
rikos lietuvių, suklijuoti pereitose seimo, vėl
drūčiai yra "pasileidę"; įvairiose vietose drau-
gijos kelia protestus, skelbia nepasitikėjimą.
Šios tarpusiovinis santikis reikėtų vėl dru-
čiai suklijuoti.

Šių visų priežasčių dēlei susaukimas Sei-
mo būtų geistinas. Vienok, jeigu jis būtų sa-
ukiamas, tai jis turėtų būti šaukiamas kuogrei-
čiausiai, nes laiko ilgai laukti nėra — Taioks.
Konferencija lietuvių seimo juk nelauks.

Šliupas ir Naruševičius
Vyksta Europon.

Gauname žinių, kad Dr. J. Šliupas ir
inž. T. Naruševičius šiomis dienomis žada iš-
važiuoti Europon. Praešama taipgi, kad
šveicaričių delegacija su km. Olsausku ir
J. Gabriu jau atvykusi Paryžium. Londone
laukia Laikinosios Lietuvos Valdžios pre-
mieras Voldemaras.

Tokiū būdu gal galima tikėtis, kad Lie-
tuvių atstovybei pasiseks susirinkti Paryžiuje
ir tinkamai perstatyti Taikos Konferencijai
Lietuvos reikalą.

Svetimaj Spaudoj apie
Lietuvius.Mano, Lietuvą taip gerai
kaip turi.

Kad Lenkijos Valdžia mano, jog ji Lie-
tuvą jau taip gerai kaip turi, tas matyt iš ofi-
cialių Lenkijos valdžios dokumentų, kuriuose
Lietuva yra traktuojama lygiai kaip ir kitos
Lenkijai priklausiančios dalys.

Pavyzdžiui, Generalis Pagelbos Komite-
tas Varšavoj siunčia savo atstovybei Pary-
žiuje bevielinių telegramu žinią, ko reikia Len-
kijai maisto žvilgsniui ir pat pradžioje užrei-
kia, kad "Poznaniaus, Lietuvos ir Silezijos
[maisto] reikalavimai yra mažiausi," kuomet
visoj Lenkijoj badas esą platinasi vis daugiau
ir daugiau.

Išskaitliau is, kiek tukstančių vagonų mil-
tų žirnių, cukraus, mėsos, pieno, apavalo,
drabužių etc. reikia, ir kaip visus tuos produk-
tus galima būtų Lenkijon pervežti transport-
tais minėtas pranešimas iš Varšavos skelbia:

"Visi šitie transportai gali daeiti per
Danzigą, Karaliaučiaus ir Liepojaus uos-
tus. Idant šituos transportus pervežti,
reikia 330 uždarytų vagonų ir 110 gar-
vežių. Valdžia [Lenkijos] tuojaus turi
turėti susinešimą geležinkelais tarp Dan-
zigo ir Mlava ir tarp Danzigo, Torunio,
Liepojaus ir Baltstogės. Susinešimas su
Baltgudija, Lietuva ir Paliečių yra ne-
galima [wykluczona], nes ten dar tebesi-
tėja vokiškas įsiveržimas.

"Vokiečiai, pasitraukdami, atiduoda
sąjį bolševijų gaujom ir dar joms pri-
gelbsti. Vokiečiai lupa visą sąjį ir ima
viską, kas tik ėmimui yra. Bolševikai
skerdžia gyventojus. Yra neatbutinas
reikalas Lenkijai užimti tas apielinkes ir
tai tuojaus, idant užkirsti kelią piktdarys-
tės platinimui."

Viršminėtas telegramas yra instrukcija
lenkų atstovams Paryžiuje, ko jie turi nuo
talkingų reikalauti.

— Iš *Dzien, Zwiqzkowcy*, Chicago.
Sausio 17. 1919 m.

Apie Lietuvų Protestus.

Lawrence (Mass.) Telegram, sausio 10 d.,
praneša apie vietinių lietuvių mass-mitingą,
rengiamą sausio 19 d., kurio tikslu yra pra-
šyti Suvienuytų Valstijų Prezidento ir Kon-
greso pagelbėti išlaikyti Lietuvos laisvę. Mies-
to Majoras Hurley tapo pakviestas prakal-
bosna.

Northampton (Mass.) Herald, sausio
11 d., praneša apie vietinių lietuvių mass-
mitingą, laikytą sausio 8 d., ir paduoda išs-
tekstą rezoliucijos su protestu prieš lenkus
ir su prašymu pasiūsti Lietuvon Amerikos ar-
miją.

Tas pats laikraštis, sausio 10 d., paduoda
žinią apie protestą lietuvių iš Easthamton,
Mass.

Reikalauja vietos Taikos
Tayyboj.

"Rezoliucijos, reikalaujančios, idant Lie-
tuvai būtų suteikta reprezentacija Taikos
Konferencijoj Versailles, tapo priimtos vakar
Hotelyj Biltmore laike mitingo Lietuvių Tau-
tinės Tarybos, kuri atstovauja 750,000 lietu-
vių gyvenančių Suvienuytose Valstijose. Rezo-
liucijos prašo Prezidentą Wilsoną, šios šalies
Kongresą ir Talkininkų Valdžias leisti Lietu-
vams išreikšti jų norus Konferencijoj kas-
link valdžios, kokios jis nori.

M. Vinik[aitis] buvo vakarykščio mitin-
go pirmsėdžiu. Kitais kalbėtojais buvo P.
S. Villmont, Tarybos prezidentas, V. Jankaus-
kas, vice-prezidentas ir P. Norkus, sekretorius.
Taryba nutarė susaukti netrukus didį mass-
mitingą Lietuvių, kurių yra apie 150,000
metropolijos distrikte.

— Iš *New York World*.
Sausio 16 d. 1919 m.

Rezoliucijos su prašymu, idant Lietuvai
būtų leista pasiūsti delegatus į Taikos Kon-
ferenciją Paryžiuje ir atkartojančios atsida-
vimą Talkininkų reikalui [devotion to the Al-
lied cause], tapo priimtos Hotelyj Biltmore
laike mitingo Lietuvių Tautinės Tarybos, at-
stovaujančios 750,000 gyventojų Suvienuytose
Valstijose. Tapo nuspręsta susaukti Seimą
pabrūkintu noro Lietuvius pripažinti.

— Iš *New York Journal*.
Sausio 16 d. 1919 m.

Atsakymas i Lietuvų Kareivių Prašymą

Washingtonas vžganedintas Lietuviu upu,

Tikisi Lietuvos Reikalai bus apsaugoti.

Bury lietuvių kareivių ir
jureivių, tarnavusių Dēdei Sa-
mui, sausio 5 d. buvo susi-
rinkę Chicagoje ir nutarė
tvirti burius busiančiais lietu-
vių kariūnėmis, kurios tikslu
būtų ginti Lietuvą nuo svetim-
taučių užpuolimų, — nuo lenkų,
rušiskų bolševikų ir t.t.

Bury minėtų lietuvių, kaip
jau apie tai plačiau buvo ra-
šyta "Lietuvoj" 6 ir 7 d. šio
mė- sio, priėmė tulas rezoliu-
cijas, kurias pasiuntė Suv. Val-
stijų Karės Sekretoriui Baker,
prašant Amerikos valdžios,
idant ji prigelbėtų sutvirti ir
užlaikyti liuosnorių pulkus iš
lietuvių su tikslu, kad tie lie-
tuvių pulkai, po Amerikos ka-
riškos vyriausybės kontrole
būtų pasiūsti Lietuvon.

Užvakar p. C. Kasputis, mi-
nėto mitingo vedėjas, gavo iš
Karės Departamento Washing-
tone atsakymą, kuris žemiaus
telpa anglų kalboje ir lietuvių
vertime.

Generalio-Adjutanto laiškas
skamba sekanciai:
Mr. C. J. Kasputis,

Northwestern University,
Lake & Dearborn Sts.
Chicago, Ill.

Dear Sir:—

Your letter of January 5,
1919, quoting resolutions pas-
sed at a "Reunion of Dis-
charged American Army and
Navy Men" has been received
and given careful attention.

The patriotic meeting held
by the former members of the
Army and Navy of the United
States of Lithuanian descent is
a gratifying example of the
spirit of unity and fair play
that animates the people of the
United States and which has
made these United States uni-
ted in fact, as well as in name.

The determination of nation-
al boundaries and the future
of all the peoples concern-
ed in the great war in
Europe is a subject which will
be determined at the Peace
Conference, soon to begin.
Lithuania will no doubt be
properly represented and her
interests protected.

There are ample troops in
Europe at present which are
available for immediate action
should the condition war-
rant their use. Should the si-
tuation require further need
of troops, your proposal will
be considered.

Very truly yours,
J. C. Ashburn.
Adjutant General.

Lietuvių kalbon išvertus, jis
skamba sekanciai:
Gerbiamas Tamista:—

Jūsų laiškas iš sausio 5 d.
1919 m., paduodantis rezoliu-
cijas, priimtas "Susirinkime
Paleistų Amerikos Armijos ir
Laivyno Vyrų" yra gautas ir
jam suteikta rūpestinga atyda.

Patriotiskas mitingas, laiky-
tas buvusių Suvienuytų Valsti-
jų Armijos ir Laivyno narių,
Lietuvių paėjimo, yra džiugi-
nantis pavyzdys tos vienybės
ir teisingumo dvasios, kuri
yra apėmusi Suv. Valstijų
žmones ir kuri padarė šias
Suv. Valstijas suvienuytas fa-
kטיškai, kaip lygiai ir vardu.

Nusprendimas tautinių rube-
žių ir ateities visų tautų, už-
imamasuotų Didžiaja Kare Eu-
ropoje, yra dalykas, kuris bus
nuspręstas Taikos Konferen-
cijoj, netrukus prasidėsiančioj.
Lietuva, beabejorės, bus tin-
kamai atstovaujama ir jos rei-

kalai bus apsaugoti.

Šiuo laiku yra Europoje ga-
nėtinai kariūnės, kuri gali
būti panaudojama tuč-tuoji-
niam veikimui, jeigu vyriaus-
ybė nuspręstų, kad aplinky-
bės jos vartojimą pateisintų.
Jeigu gi dalykų stovis reika-
laui tolimosio kariūnės
pareikalavimo, jūsų propozici-
ja bus apsvastyta.

Su pagarba,

J. C. Ashburn
General Adjutant.

Padrašinimas Lietuviams.

— Ką jūs manote apie to-
kią atsakymą? — užklausta po
Kaspučio, minėtą laišką per-
skaicius.

— Labai gerai — atsakė jis
karštai — tai yra nemenkas pa-
drašinimas lietuviams, o po-
draug ir lietuvių jaunimui nu-
rodymas, kad jie būtų prisi-
renge prie to laiko, kuomet
jų pagelba būtų reikalinga ir
Suv. Valstijoms priimtina. Ta-
mista tēmijate, ką Generalis
Adjutantas savo laiške mini
apie Lietuvą? Tai yra kitas
padrašinimas lietuviams ir
kiekvienam lietuviui, be abe-
jonės smagu yra žinoti, kad
augstose Karės Departamento
vietose Washingtone yra to-
kios nuomonės apie Lietuvos
reikalus prisilaikoma.

— O ką jūs manote dabar
daryti su lietuvių kariūnėmis
organizavimu?

— O, mes eisim su savo
darbu pirmyn dar smarkiau
negu iki šiolei. Tamista patē-
mykit, kad reguliars kariū-
nės su šautuvais ir su Suv.
Valstijų kariūnėmis privilegi-
jomis ir teisėmis mes negal-
ime tvirti, kol to reikalo val-
džia nepripažins. Tačiau, ta-

mista manau, žinote, kas rei-
kia kariūnėn organizuoti.
Vienu apvilkimu vyro į ka-
reivišką uniformą dar nepa-
darysi kareivio. Pirmu negu
iš civilio žmogaus pasidarys
kareivis, reik daug prirengia-
mojo darbo atlikti: reik jį tin-
kamai fiziškai išlavinti, reik jį
muštiro išmokinti pirmu negu
jis šautuvą į rankas galėtų
paimiti. Tą prirengianąjį dar-
bą mes ir toliaus varysim.

— Gimnastika — tęsė toliaus
p. Kasputis — yra puikus da-
lykas, abelnai paėmus, o ka-
riška gimnastika yra puikiau-
sia gimnastika iš visų gimnas-
tikų, ką liudija ir tas faktas,
kad vyrai, kurie jos pamėgino
musų buryj, nori jos kuodau-
giausiai. Mēs tą gimnastiką
varysim toliaus ir busim ga-
tavi, kuomet tik mus Suvienu-
ytų Valstijų valdžia pakviestų
vykti Lietuvon.

— Ar tamisia manai, kad
tokia proga gali greit pasi-
taikyti?

— O kodėl ne? Viena, aš
manau, kad Suv. Valstijų val-
džia sutiks greičiau, jeigu dau-
giaus reikalavimų bus iš lietu-
vių pusės. Antra, toki reika-
lingumą Suv. Valstijų Val-
džia gali pamatyti greitai...
Juk jūs matote, kad Švedijos
valdžia jau toki reikalingumą
pamatė ir sulgy vėliausiu ži-
nių siunčia Lietuvon švedų
liuosnorių armiją. Dar tamis-
ta ir tai patēmyk — pridėjo p.
Kasputis, — kad jeigu švedai
liuosnoriais eina ginti Lietu-
vos, tai ko būtų, po šimts ba-
rabonų, verti lietuviai, jeigu
jie patys nesiveržtų savo lo-
nos šalies ginti. Perdaug pas-
aus buvo visokių kalbų ir bai-
ky, laikas atėjo darbą dirbti.
Ir tą darbą dirbti reik, tuo-
jaus pradėjus mūsų jaunimui
įliests į kuopas, lavintis muš-
tuis, idant prie p. mos progos,
prie pirmo pašaukimo vykti
Lietuvos pagelbon. Juk ta-
mista matei, kad ir Lietuvoj
yra lietuvių kariūnėn, kuri
jau grumiasi su Lietuvos prie-

šais. O ar mēs, Amerikos lie-
tuviai, čia sėdėsim ramiai ir
nosis sau krapstysim?

Kitą nedėdienį ateikite ir
pasiziūrėkite, kaip mūsų lietu-
viai muštą varo — užbaigė p.
Kasputis.

Gauja \$50.00 Dovanų.

Šitai busiančiai lietuvių ka-
riūnėn pasirodo nemažai už-
uojautos. Burin susispietę jau
netoli šimto vyrų. Savo rei-
kalams turi patis susimetę per
\$100. Bet ir iš pašalies jie
jusilaukė nemenkės paramos.
Anadien p. Jonas Kurtinaitis
iš Thorp, Wis., prisijuntė "Lie-
tuvos" Redakcijon \$50.00,
prašydamas juos perduoti lie-
tuvių kariūnės reikalams.
Tas padarė labai gerą padra-
šinimą ir sukėlė dar didesnį
upą tarp šio burio vyrų. O
tas parodo, kad visuomenė,
matydama darbą dirbamą, ne-
pasilks užpakalį su savo pa-
lama.

Chicago's burys išsidirbo
sau ir lietuvišką komandą ir
vyrų, kurie sulgy tos koman-
dos lavinisj pereitą nedėdienį,
paskui pasakojo, kad girdi
jie girdėję ir muštavojsi su-
lyg rusiškos komandos, bet iš-
girdus lietuvišką komandą, net
žarijos per gislas jiems per-
ėjo...

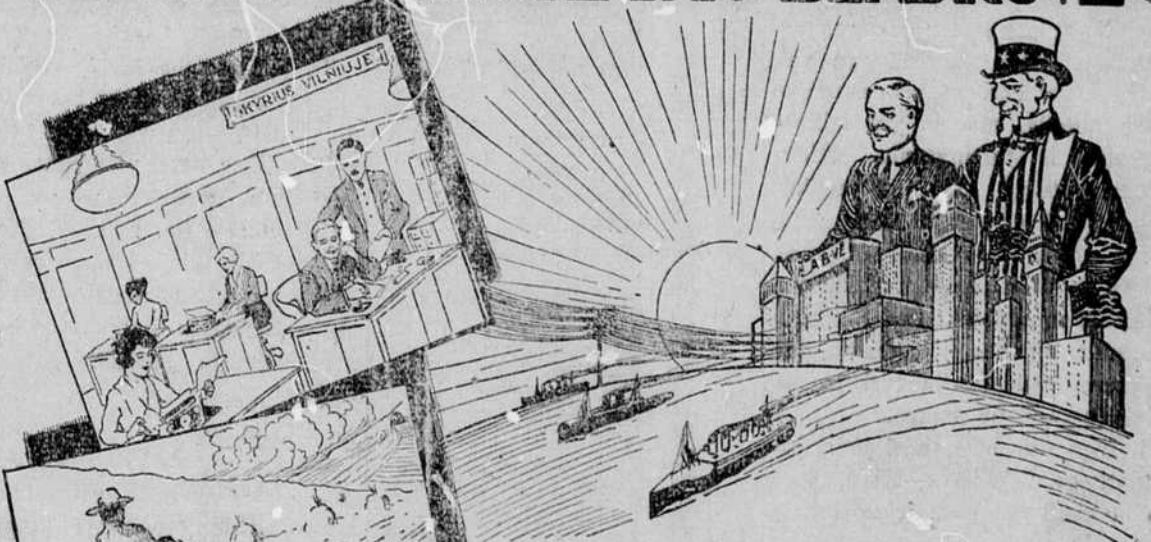
— Fain, kad ji vanagai pa-
imtu... — tarė vienas buvusis
Rusijos armijoj interfacieris,
pasimiklins po lietuvišką ko-
mandą valandą laiko.

Rytai Labai Užinteresuoti.

Nemanykit, kad tik vieni či-
kagiečiai būtų toki smarkūs —
o ne! Štai ir Rytuose tuo-
jaus pasismarkino. Brookly-
ne, kaip girdėtis, taip pat pra-
dėjo toks pats burys lietuvių
organizotis. Girdėtis, — kad
brooklyniečiai žada netrukus
pasikviesti p. Kasputį Brook-
lynan, idant atvažiuotų su jais
tame reikale pasikalbėti ir dau-
giaus "pep" (upo) priduoti.

Jūs tik, vyrai, truputį pa-
laukit ir pažirukit paskui, kai
lietuvių jaunimas įsisiubuos...

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

Nauji Metai N-auji Darbai

LIETUVOS Valstybė jau tveriasi. Prusų Lietuviai
prisideda prie Neprigalmingos Lietuvos.
Vienok reikia Lietuvą atstatyti iš po karės griuvėsių,
atnaujinti ją.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

turi šitoki planą Lietuvos atstatymui:

- 1) Inkurti Vilniuje savo skyrių ir tuomet
- 2) Pagelbėti atstatyti ežmdirbystę,
- 3) Pagelbėti atstatyti pirklybą,
- 4) Pagelbėti atstatyti pramonę.

Tiems planams įkūnyti reikia tuojaus

1,000,000 Doliarių

Visi, kam brangi Tėvynė-Lietuva, dėkitės prie
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.
Šėrai po \$10.00. Prisidėdant prie Bendrovės rei-
kia pirkti nemaziau 5 šėrus. Indėti pinigai at-
neša 4 procentus kas metai ir šėrai auga vertėje.
Rašykites prie

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
(Lithuanian Development Corporation)

320 FIFTH AVE.,

NEW YORK CITY.

PASISKAITYKITE!

Daina.

Suužk, užužęs, o kleveli!
Šimtmetėmis šakelėmis,
Raudok pravirkęs, bernuželi,
Graudžiosiom's ašarėlėmis!

Tave močiutė išaugino
Ir prie širdies, prie savo
Priglaudus, meiliai apkabino,
Lopšelyje lingavo.

Palinksmink mano dienas!
"Užmigk, sapnuok, o balandėli,
Oi, čiucia-čiucia, artojėli,
Per anksti žagrė—plienas!

Užaugęs tu man' užvaduoši,
Uždirbsi kasnį duonos,
Dabar sapnuok! Tau uždainuosiu,
Grudeli tu agunos!

Dainavot motina ir supo
Lopšėlį kufikėlio;
Bet čia anai mislis parupo:
"Nustosi balandėlio!

Išvės, atskirs sunculį mano
Nuo mylinčios krutinės;
Paliks man' vieną močiutę seną...
Išvės ji iš tėvynės...

Suuž, sučiups vėl klevužėlis
Šimtmetėmis šakelėmis;
Raudos vaiskely bernužėlis
Graudžiosiom's ašarėlėmis!"

Seniai jau daina nutruko
Ir per gojus nuskambėjo;
Jaunimas vis į seniuoką,
Akis išpyręs, tylėjo.

Ir skaiti geso saulutė,
Slaptu žiūrėjo per girią;
Tamsi naktelė—močiutė
Tamsai šešuoletis skyrė.

Fada tik mūsų broliukai
Iš savo dūmų nubudo
Ir ačiū! tarė seniuokai,
Namon keliauti sėjudo.

— Oi, vargai—vargeliai mūsų!—
Jie kalbėjo nusiminę:
Mės liejam kraniją dėl rusų—
Rusai mus' žudo tėvynę!..

— oo—oo

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

PAVASARIS.

Pirmoji balandžio diena! Tikrai trys mėnesiai bereikis mokyties! Šiur buvo puikiausias visų metų. Aš buvau labai, labai patenkintas: Koretti pakvietė mane poryt eiti karaliaus sutikty kartu su jo tėvu, kuris "pažįsta karalių," taipogi mama žadėjo mane nuvesti Korso Valdeko vaikų prieglaudon. Man dar buvo linksma, kad mažasai murininkas sveikesnis, o ir mokytojas pasakė mano tėvui: — Jam gerai sekasi!

Pridurimui prie visa, tai buvo puikus pavasario rytas. Pro mokylos langus matytas buvo mėlynas dangus, medžiai jau pradėjo sprogti ir kai kuriuose languose jau buvo gėlių dėžutės.

Mokytojas nesiūkė, nes jis niekados nesijaukia, bet taip buvo linksma, kad jo kaktos raukšlės nesimatė. Aiškindamas uždavinį, jis juokavo. Matyt, malonu jam buvo kvėpuoti tyru oru, kuris skverbėsi pro atdarius langus. Gatvėje girdėjosi plaktuko taškimas, vienuose namuose motina niuniavo lopšinę dainą; kazarmėse triubavo.

Visi buvo linksmi — net Stardi. Staiga kalvis pradėjo garsiausiai, moteriškė gi balsiaus dainuoti. Mokytojas atsistojo ir klausėsi. Pasitau išlėto, žiūrėdamas, pro langą, tarė:

— Dangus aiškus, motina savo kufikėliui lopšinę dainuoja, doras žmogus darbuojasi, vaikai mokinasi — kaip tas viskas puiku!

Išėjė iš klasės pamatė, kad ir visi vaikai linksmi; visi, kaip kareiviai, maršavo ir dainavo, tarytum prieš didelę šventę. Mokytojas juokavo; toji, raudonplūknė, paskui berniukų šokinėjo, kaip mergaitė. Tėvai ir vaikų giminės juokdamiesi šnekučiavo, o pas Krossi motiną taip daug buvo krepšyje žibučiu, kad nuo jų visas kambarys kvėpėjo. Dar niekados man taip nesinorėjo pamatyti mamos, kuri manęs gatvėje laukė. Aš tariau jai: — Kodėl man šiandieną taip linksma?

Ir mama šypsodamasi atsakė:

— Todėl, kad pavasaris atėjo ir kad tavo sąžinė gryna.

KARALIUS UMBERTO.

Dešimtą valandą tėvas pamatė pro langą Koretti, malkų pardavinėją, su sumoni, kurie manęs plečiuje laukė, ir tarė:

— Štai jie, Enriko, eik savo karaliaus pasižiūrėti.

Tėvas ir sumus buvo linksmesni, kai paprastai. Tėvas pasikabino tris medelius, o ir usus smailiai susuko.

Mės tuojaus nužingsniavome stoties link, kur pusėj vienuoliktos turrėjo karalius atvažiuoti.

Koretti tėvas rukė pypkę ir trynė delnus.

— Žinote jūs, — tarė jisai, — aš dar jo nuo 66 metų karės laikų nemačiau? Nedaučiau ir nemažiau, kaip pusėsioika metų! Išpradžios trejus metus buvau Francuzijoje, paskui Mondovyje; o čia galėjau pamatyti, bet manęs tada, kai jis buvo atvažiavęs, mieste nebuvo. Ką reiškia proga!

Jis karalių vadino tiesiai Umberto, lyg draugą: "Umberto vedė 16-tąją diviziją. "Umberto buvo dvidešimties metų ir tiek tai diena." "Umberto arklys buvo toks ir toks." — Penkiolika metų! — sušuko jisai, pradėjęs sparčiau žengti. Labai norisi jį pamatyti! Tada jis buvo princas, dabar karalius. Bet ir aš dabar nebe tai, kas buvau: buvau kareivis, o dabar malkų pardavėjas, — juokdamasis kalbėjo jisai.

Sumus jo paklausė:

— Jei jis tave pamatytų, ar pažintų?

Jis prasijukė.

— Gal tau galva sukasi — tarė jis. —

Jis, Umberto, buvo vienas, o mūsų, kaip mūsų. Argi jis gali kiekvieną kareivį pažinti.

Mės nuėjome Viktoro Emmanuilo gatvėn; čia buvo daugybė žmonių, kurie visi stotinėjo. Praėjo alpininkų būrys su muzika, prajojo du karabinierai. Dangus buvo giedras.

— Taip! — sušuko Koretti tėvas, — labai man bus malonu pamatyti divizijos vedėją! Kaip aš greit pasenau! Lyg tai vakar būtų buvę, kai aš 24d. birželio rengiausi durtuvais kariauti. Umberto vis vaikščiojo su savo afieriais, o armosot griandžia. Mės žiūrime į jį ir kalbamės, kad tik jam neklintų. Aš visai nesitikėjau, kad prisėis taip arti jo buti, gal ir keturių žingsnių nebuvo. vaikučiai mano. Diena buvo puikiausia — danguje nė debesėlio, bet ir karštis buvo didelė! — Mėginkime ineiti!

Mės priėjome prie stoties. Čia buvo aibės žmonių, vežimų, kareivių, karabinierių, įvairiausių draugijų ir sąjungų su vėliavomis. Griežt kareivių muzika.

Koretti tėvas mėgino ineiti į portą, bet jo neleido. Tada jis sumanė prisiprausti pirmojon niūnos eilėn, kuri stovėjo abiejose išėjimo pusėse ir alkunėmis triustamas ir pats palindio ir mus nusivedė. Bet minios sušaukimas tai šen, tai ten mus nešiojo. Koretti tėvas dar pamatė vieną tuščią vietelę, kur nieko policija neleido.

— Sekite paskui manęs, — tarė jis, ir išlindome mės pro minią. Mės atsistojome tuščioje vietoje, ir jis atsirėmė ant pilestro.

Tuojaus atbėgo policijos brigadiras ir sušuko:

— Čia negalima stovėti.

— Aš iš ketvirtojo batalijono 49-tojo būrio, — atsakė Koretti, rodydamas medalių. (Toliaus bus)

KĄ PARODO LIEŽIUVIS?

Žmogus negali būti laimingas, jei jo viduriai negerai; ir dispepsija bei histerija rodo nesuskaitomų ligų simptomus. Bet, tulas gali paklausti, kaip galima žinoti, ar liga, kurią aš kenčiu, yra tikra, ar išvaizdus? Pirmą ir pasakyti, pažiūrėk į savo vidurius. Tais ar maldžiamas, dirstelk į savo liežiuvi. Jei man pačiam kuomet tektų galvoti apie savo koki umą darbą, tai aš pirmą darymo to, pasižiūrėčiau į savo liežiuvi. Jei jis nėra kaip reikiant grynas ir drėgnas, tai aš negaliu skaityti savęs pilnai sveiku nei kuniškai, nei protiskai ir atidėčiau savo darbą toliau, su vilčia, kad mano padėjimas toliaus bus geresnis. Ką gydytojas randa žiūrėdamas į liežiuvi? Daug ką. Liežiuvis užjaucina kiekvienam mažiausiam kūno ar dvasios nesmagumui, juogi labiau vidurių stoviu. Plonas, balzganas klotas visu paviršiu parodo negrumuliojimą. Lopuotas liežiuvis, vadinasi, atprauktas lopais, parodo labai sugadintus vidurius. Geltonas liežiuvis parodo geltigę. Gelsvas drebant, storas, rinčiuotas liežiuvis pasako apie buvusius perėjimus ir aš nenorėčiau, idant mano draugai turėtų tokius liežiuvius, nes aš tikrai tikiu, kad tikras gerumas negali būti įgijimas šiam sviete nelaideant kojų šiltai, galvos šaltai ir liežiuvio gryno.

AMERIKONAI LONDONE.

Sužeisti Amerikonai, grįždami namo, sustojo Londone ir peni karvelius ant vieno Londono piečiaus.

Pietų Valstijose Žemdirbystė Gerėja.

Žemdirbystės padėjimas pietuose šiandien visai kitaip išrodė, negu jis išrodė 1910 m. Veiklus ir prityrę ūkė darbininkai padarė dideles permainas. Tūkstančiai akrų, kurie buvo apaugę žolėmis dabar apsėti kukurūzais, kviečiais, avyžomis, šieno, vata, taboka, bulvėmis, daržovėmis ir kitokiais vaisiais. Vietose, iš kurių pirmiau neišveža nei vieno karo galvijų, kiaulių ar avių, dabar labai daug pagaminama kiaulienos, jautienos, avišnos ir piero dalykų. Šeimynos, kurios pirmiau vos tik išmisdavo, dabar praturtėjo ir džiaugiasi ūkės gyvenimu.

Kaip toki revoliucija atsitiko: iš vienos pusės karė suteikė progos permainoms agrikulturoje, o iš kitos Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas ir valstijų žemdirbystės mokyklos, prigelbstant 1939 pavietų (county) agentų, apsigyvenusių valstijose pradėjus nuo Texas iki Oklahomo ir nuo Floridos iki Maryland, jie nuolat ragino ūkininkus padidinti javų auginimą, pagerinti ūkininkavimą, laikyti gyvulius, ir užauginti kuodaugiausiai maisto pietuose, vatą paliekant tik dėl pieno.

Senoviskas Ūkininkavimas Permainytas.

Ligsioliai apie pietus buvo sakoma, jog tai vieny mulo ir vieny negrų ūkininkų karalystė. Negrai ūkininkai augino vien tik vatą. Už parduotos vatos pinigų jie pirkdavo iš kitur atvežtas pupas, lašinius ir duoną. Prieš tokį įprotį gyventi iš pinigų, vietoj kad patiems maistą augintų Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas turėjo nemažai veikti, kad nuo jo atraptų.

Pavietų agentams duodama daug garbės už išmokymą 15 valstijų ūkininkų netik auginti daržoves, javus ir gyvulius tik saviems reikalsams, bet ir pardavimui. Nežiūrint, jog už vatą buvo mokama daugiau, neg kada nors pirmiau, paprastas ūkininkas stovėjo už auginimą maisto dalykų. Pietų ūkininkai ir miestiečiai užtektinai augino sau daržuose bulvių, taip kaip ir sogos širupui. Ūkininkai daugiau augino javų, kukurūzų, šieno, žemriėščių, įvairių pupų, taip kaip ir gyvulių mėšai, pienai ir kiaušiniai.

Pav. praėjusiais 1918 metais Alabamoje išaugino 68 proc. bulvių, 30 proc. vatos, 12 proc. šieno, 8 proc. avių, 21 proc. kiaulių, 10 proc. avių, ir 7 proc. saldžių bulvių daugiau, neg 1917 metais.

Pirmiau pietai pirkdavo šieno iš vakarinių valstijų. Pavietų agentams pasidarbavus šieno auginimas pakilo taip, kad Alabamoje prišienauta 1,293,000 tonų per 1918 m. vietoj 166,000 prišienauto per vienus metus. 1909 1918 m. Georgijoje šieno prišienauta 426 proc. daugiau; North Carolinoje 183 proc.; Floridoje 362 proc. ir Pietų Carolinoje 253 proc. Pagal vėliausius javų ap-

Daugiau Auginama Gyvulių.

Suprantama, kad daugiau užauginant kukurūzų ir šieno pietų Valstijose, ūkininkai daugiau pradėjo auginti kiaulių ir galvijų. Kudosios kiaulės, kurios taip plačiai Amerikoje buvo žinomos nuo pat Civilės Karės, pranyko, o jų vietoj apsirėikė gerai nupešėti prielaidai, kurie geresnį pelną neša pietuose, neg javais penčieji vakarų kukurūzų apilinkėję.

Pagal vėliausius apskaitliavimus iš viso randas 65,066,000 kiaulių Suv. Valstijose, iš kurių 29,051,000, arba 54.5 proc. pas šešių valstijų ūkininkus—Iowa, Illinois, Nebraska, Missouri, Indiana ir Ohio, o 21,736,000 arba 33.4 proc. randas pas 15 pietų valstijų ūkininkus, o 21.1 proc. išpuola ant likusių 27 valstijų. Dabar pietai stovi antroje vietoje kiaušienos auginime. Pastebėtinai dalykas link kiaušienos auginimo pietų valstijose yra tai, kad jis iškilo per paskutinius penkerius metus, besidarbuojant pavietų agentams iškelti kiaušienos auginimą. Pagal klimato Pietų yra idealė vieta gyvulius auginti ir, kaip širodo, tas darbas dabar jau ten eina geron pusėn.

Kiaulių Išsiuntimas.

Kaip kyla kiaulių auginimas galima matyti, kad ir iš to, jog pietų Alabamos 17 pavietų, nors 1912-1913 m. neišsiuntė kiaulių nei vieno karo, nuo 1 balandžio 1917 iki 1 bal. 1918, išsiuntė parduoti 2,352 kary kiaulių. Mississippi išsiuntė 7,244 kiaules 1914 m., o 1917 išsiuntė jau 88,730 t. y. 1224 proc. daugiau.

Mietose kiaules auginti nebrangiai tekaštuoja. Jos lengvai išmatinamos žaliais javais, įvairiomis pupomis, žirniais, bulvėmis, o kukurūzai penimi tik prieš vežimą pardavimui.

Kiaulių auginimas iškilo pradėjus daugiau auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o karės reikalavimai ir brangiau mo. ant už kiaulieną tą darbą paskubino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginti ir galvijų, 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėto 2,507,000 kiaulių. Taip pat ir kitose pietų valstijose, daugiau pradėjus auginti kukurūzus, pagerėjo ir kiaulių auginimas, o kar

VIETINĖS ŽINIOS

IS TOWN OF LAKE.

Cia pasimirė nuo nepavykusios operacijos gerai Chicagoje gyvenantis 5517 S. Paulina gatvės. Velionis paėjo iš Kau-no gub., Reseiny pavieta, Skaudvilės miestelio. Amerikoje buvo apie 24 metus.

Susirgo sausio 5 dieną aklosios žarnos uždegimu (Appendicitis). Bavo nuvežtas į St. Bernards ligonbutį, kur Dr. Hector, sausio 18-tą dieną, padarė operaciją, bet jam buvo pervėlu, ligonis vakar, Seredoj, 10:20 valandą prieš pietus, persiskyrė su šiuo pasauliu.

Laidotuvis atsisub subatoje, 25 d. sansio, Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Laidos graborius Ant. Ezerskis, Sv. Kazimiero kapinėse.

Velionis Uksa buvo darbuotojas ir geras tėvynainis. Suorganizavo ant Town of Lake lietuvių kareivių draugiją Vytauto gvardiją. Bavo taipgi ir duosnas lietuvių reikalams.

Jis buvo vienas iš savininkų buvusios "New City Savings Bank" prie 46-tos ir Ashland ave. Bet prieš užsidarymą Banko velionis iš kompanijos išstojo.

Velionis paliko didžiame nuliudime kaip savo broliavaikius Kostantą ir Stanislovą Uksus, taip ir daugybę Chicagoje savo draugų ir pažįstamų. Draugas.

IS WEST SIDES.

"Baltos Žvaigždės" pašelpinys lietuvių klubas 18 d. sansio M. Meldžio svetainėje turėjo savo maskinį balių. Žmonių prisirinko labai daug. Į Meldžio svetainę niekad publikos nebuvo tiek prisirinkę, kiek šiuo kartu.

Policiantas turėjo uždaryti duris ir neįleisti daugiau, nes bijojo, kad grindys neužtų. Publika labai puikiai pasijaukino. Bavo duotos dovanos.

"Baltos Žvaigždės" klubiečiai labai gerai uždirbo. Gryno pelno kasoje liko \$450.

Buvęs baliuje.

MUZIKANTAI!

Lietuvių Kareivių Reikaluose. Visi lietuviai muzikantai yra kviečiami susirinkti pėnyčioje, 24-tą dieną sausio, 8-tą valandą vakare į Prano Dalkaus svetainę prie 3301 So. Morgan gatvės, sutvėrimui gero bėno r-mo Lietuvių Milicijos Regimento, Chicagoje.

Benas, kurį turime, susideda jau iš 20 muzikantų. Turime turėti bent mažiausiai iš 50 žmonių. Tai gi visi prielankie, pasikalbėsim!

C. Kasputis.

NORTH SIDE IR WEST SIDE LIETUVAITĖMS.

Jeigu kurioje šių dviejų apie-linkių lietuvių moteris norėtų mokintis Anglų kalbos, jos galėtų būti velti mokinamos dienos laiku nuo 1-mos iki 3-čios valandos po pietų du sykiu į savaitę, artimiausioje Public School.

Lekcijos prasidės taip greit, kaip tik susidarys būrelis mažiausiai iš 12-kos ypatų. Vaikus galima su saviu pasiimti.

Tos moteris, kurios įdomauja šituo dalyku, tegul kreipiasi vienos savaitės bėgyje prie

Marės Jurgelionienės

824 So. Halsted Str.
Telefonas: Haymarket 1086.
Nuo 9-tos iki 12-tos val. išryto.

SUŽEISTAS CHICAGIETIS MIRSTA TOLEDOJE.

Louis Burdelskis, gyvenantis Chicagoje prie 8411 Colfax av., randasi mirštančiame padėjime Toledo's ligonbutyje.

Jis buvo suvažinėtas William Monroe automobiliu. Monroe tapo suareštuotas. Burdelskio kaukuolė ir dešinė koja sutrupinta.

VALDŽIOS AGENTAI SUAREŠTAVO "RAUDONUJŲ KARALIENĘ."

Bessie Abrahamson, arba kitaip žinoma vardu "Beallin", arba dar kitaip kaip "Karalienė Rusų Raudonųjų", kuri save vadinavo ir duktere "Raudonos Rožės Luxemburg", užvakar tapo per valdžios agentus suareštuota jos namuose prie 700 S. Hermantage avenue. Tuom pačiu kartu detektyvai krėtė ir I. W. W. (Aidoblistų) privatišką ofisą prie 119 S. Throop gatvės ir suareštavo 35 ypatus.

Krėsdama, policija dviejuose atvejuose atrado apie toną paveikslų ir agitatyviškos literatūros, kurią policija paėmė. Simtus fotografijų Rožės Luxemburg ir Karolo Liebknechto, neseniai užmuštų Berline vokiškų bolševikų vadų, policija taipgi paėmė.

Suareštuotieji bus laikomi iki palaigos ištyrimo už platinimą uždraustos literatūros.

Laikiai parodė, kad Bessie Abrahamson susirašinėjo su I. W. W. vadais, kurie dabar pasmerkti ant 20 metų į Leavenworth, Kans., kalėjimą.

Kada dedektyvai užklupo Bessies namus, jie rado tenai Harry Gradsky, arba kitu vardu žinomą "Gordon", kuris yra I. W. W. organizatorium. Jis irgi tapo suareštuotas.

Bessie nenusiminus, ji giriasi savo darbu, sakydama: "Aš visai stengiuosi, kad tik išgauti juos iš kalėjimo ir kad padaryti I. W. W. organizaciją didesnę. Ji prisipažino, kad ji tik penki metai yra kaip Amerikoje ir esanti I. W. W. organizatorka ir bolševikų propagandistė.

GERA AUKA.

Chicago. "Clearing House Association" paaukavo \$25,000 į fondą pašelpai Armenų, Syrijų, Persų ir Grekų iš Mažosios Azijos.

Tos tautos, matyt, moka savais reikalais rūpintis, jeigu gaus tokias stambias aukas nuo amerikonių.

CHICAGOS ŽYDAI SIUNČIA ATSTOVUS PRIE LENKIJOS ŽYDŲ.

Du Chicagoječių žymūs žydai, Municipality teismo teisėjas Harry Fisher ir fabrikantas B. Horwich tuojaus išvažiuos į Europą, idant padėti suorganizuoti pagalbą Lenkijos ir Rumunijos žydams. Tam tikslui Amerikoje renkama \$15,000,000.

Teisėjas Fisher paėina iš Šiaurės ir sakoma esąs prielankus lietuviams.

TEISĖJAS PRIĖMĖ PAKVIE-TIMĄ Į SUKČIAUS VESTUVES.

Peter Gentleman, jau nuo senai žinomas sukčius, nebuvo nutiestu už prasikaltimą tik delto, kad jis pasisakė, jogei tuojaus vesias ir prižadėjo būti teisingu žmogumi.

So. Chicago's policijos teismo teisėjas, John Swanson, išdavė Petriui paliudijimą parodantį, kad jis yra darbo bet tuom tarpu yra "all right."

Prieš du mėnesius Peter ir Johnny Fahy buvo suareštuoti So. Chicagoje, kaipo kišeniniai vagis. Tuom pačiu laiku Peter buvo suareštuotas už valkiojimąsi ir praeitą ketvergą stojo prieš teisėją Fry, bet prisiekdinti teisėjai, sužinoję, kad Petras žada tuojaus vesti Miss Margaret Malley, gyvenančią prie 1418 W. 22-ros gatvės, nuo laisvės jį paliosavo.

Užvakar teisėjas Swanson irgi taip išsitarė: "jeigu prisiekdintieji teisėjai jį paleido, tai ir aš jam leidžiu apsisvesti."

— Aš manau, kad tu pasitaisysi delto, kad ta gera mergina tavę myli. Aš apsiimu tavę su-

rišti veltu,"—teisėjas pasakė sukčiui.

— Ačiū Jūsų mylistai,"—atsakė sukčius.

— Aš jau dirbu ir manau užsimokėti kunigui už surišimą, dabar aš pasitaisysiu. Aš kviečiu Jūsų Mylistą į savo vestuves, kurios atsisub vasario 25-tą dieną,"—pasakė Peter Gentleman.

Teisėjas pakvietimą priėmė.

MOČIUTĖ BRESHKOVSKAYA PRIBUS Į CHICAGĄ PĖTNYČIOJE.

Mme. Catherine Breshkovskaya močiutė Rusijos revoliucijos, atvažiuos iš Seattle į Chicago Pėtnyčioje 11-tą valandą iš ryto Olympian Limited traukiniu, Chicago Milwaukee & St. Paul geležinkelio. Ją sutiks prie gelekelio stoties Miss Jane Addams ir Ellen V. Starr iš Hull House ir keletas deputacijų nuo rusų ir kitų organizacijų. Ji pasiliks Chicagoje keletą dienų; viešės prie Jane Addams Hull House.

Manoma, kad Mme. Breshkovskaya laikys keletą viešų prakalbų, pranešdama apie atsitikimus Rusijoje.

PRALŪŠE CROIX DE GUERRE.

Francuzija dažniai užsitarnavusiems kareiviams karės lauke suteikia didžiausią dovaną—karnę kryžių, vadinamą "Croix de Guerre" [įstark, kroa de guer]. Jis atsako savo prasme maždaug Sv. Jurgio Rusijos kryžiui, Geležiniam kryžiui Vokietijos ir t. p. "Croix de Guerre" yra labai branginamas. Bet ka tokia dovana reiškia Indijonui, kuomet jis su savo draugu susicina kauliukų "geimį" palošti? Žiūrėkit, kaip tas viskas šiuo sykiu atsitiko.

Paskutinėse dienose tarp sugryžusių iš Francuzijos kareivių New Yorke buvo ir vienas Indijonas korporalas vardu Walter Snow iš West Virginia. Jis buvo žinomas ir indijonišku vardu "Vyriausis Šunytis."

Jis baisiai išrodė nuliudusiu. Francuzija už atsižymėjimą karės lauke apdovanojo jį kryžium "Croix de Guerre."

Sugrįždamas į Suvienytas Valstijas, ant laivo jis patiko juoduką iš Chicago. Juodu pradėjo lošti kauliukais. Musų indijonas tą dieną visai giliuko neturėjo, o juodukui sekėsi patsiutusiai. Juodukas visus pinigų iš indijono netrukus išlošė.

Ant galo indijonas padėjo savo "Croix de Guerre" prieš juoduko \$1.50,—juodukas ir tą paėmė.

Dabar indijonas nuliudęs sau mąsto: Neperšeni jis visą savo gyvastį statė už tą dovaną, o kiti paėmė ją nuo jo veltu.

STASIO ŠIMKAUS KONCERTAS.

Chicagoječiai lietuviai turės bent ar ne pirmutinę progą išgirsti vargonų koncertą, kurį duos kompozitorius Stasys Šimkus svetainėje, prie Halsted ir Polk gatvių, sausio 26-tą dieną lygiai 8 val. 15 min. vakare.

Programas parengtas iš geriausių ir gražiausių vargonams veikalų. Hull House vargonai yra vieni iš didžiausių ir gražiausių vargonų Chicagoje.

Taipgi solistė Mariona Rakauskaitė dainuos prie vargonų keletą parinktų dainų ir giesmių.

Bilietus galima gauti Birutės svetainėje ir Damijonačio krautuvėje.

MIRUS MYLIMUI NUSIZUDE IR MYLIMOJ.

Miss Mary Sodowska, 20 metų amžiaus, gyvenusi prie 1316 W. 18-tos gatvės, buvo prisirengusi ištėkėti už Alberto Svec, gyvenusio prie 1653 Thorp gatvės. Praeitą savaitę Svec pasimirė nuo influenzos. Užvakar mergina nuėjo į savo kambarį, atsuko gazą ir nusizudė. Kada ją atrado, jau buvo numirusi.

JIEŠKANTIEMS DARBO.

Cia paduodame surašą tų darbų biurų, kurie neima pinigų už patarnavimą suradime jieškantiems darbo.

Valdžios darbo biuras: "Federal-State Employment Office," 116 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Sekantieji biura irgi patarnauja darbininkams veltu:

4531 South Ashland Ave.

105 S. Jefferson St.

1327 Augusta St.

3032 S. Wabash Ave.

2875 West 22nd St.

56 East Randolph Str.

9004 Commercial Ave.

11441 South Michigan Ave.

673 South State Str.

State Council of Defense, 120 West Adams St.

Odd Fellows League and Relief Board, Masonic Temple.

Masonic Employment Bureau, Masonic Temple.

336 West Madison St. (moterims), 29 South La Salle St. (engineering and education).

3141 Lincoln Str.

Moterims.

Women's Employment Committee, State Council of Defense room 228, Monadnock Block.

NORĖJO UŽSIFUNDYTI DEGTINĖS, BET NUMIRĖ.

Užvakar žmogus, įėjęs į salioną prie 1701 W. Division gatvės, paprašė karciamainko, kad duotų degtinės: tam nespėjus prašymą išpildyti žmogus susmuko ant žemės.

Jis buvo John Racunas, betuvis, 70 metų amžiaus gyvenantis prie 1213 North Paulina gatvės. Računas turėjo širdies ligą ir, matyt, nuo jos numirė.

H. LEIBOVITZ

Persikele atgal
in savo
seną vietą,
kur
pirmiaus
buvo

1650 W. Van Buren St.

arti Paulina
Street

HULL HOUSE

prie Halsted ir Polk Gatvių.

Sausio-January 26ta

Stasys Šimkus Vargonais duos Koncertą

panelė MARIJONA RAKAUSKAITE

kuri sudainuos prie vargonų keletą parinktų dainų ir giesmių.

Pradžią lygiai 8:15.

Bilietus galima gauti Birutės svetainėje ir Damijonačio krautuvėje.

Telephone Drover 8767

J. F. BUDRIK KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių Gramafonų ir Lietuviškų Rekordų.

Auksinių Laikrodžių, Žiedų, ir t. t. Krautuvėje randasi didžiausias pasirinkimas visokių Lietuviškų Knygų. Katalogą siunčiame Dykai.

J. F. Budrik

3343 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Dr-ste Nek. Pras. Sv. Marijos P. Panu

RENCIA

Vargingų Laikų šoki

Visi lietuviai ir lietuvaitės besikturumo amžiaus esate užkviečiami atsilankyti į mūsų pirmutinį Vargingų Laikų Šokį, kuris jus nustebins savitišku parėdiniu; jį varginga švaizda jus labai užganėdins, tas jus linksminis ir ligasarių prijuokins. T. K. Jovaišo muzika grieš veltiausiai šokius.

Ned., Sausio-Jan. 26, 1919

Šv. Jurgio Parap. Svet. 33 ir Auburn av

Inžanga labai pigi, nes tik 24c.

Pradžią 6 val. vakare

Atydai tu kurie dar netur "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas. visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet dėl šokių ar tokių priežasčių nespėjo šerų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuotą šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todel, gerbiame tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šero kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:-

Su žinomi prisigaučiu \$..... kaip pilną užmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co.

Malonėte prisiųsti man šerų.

Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL